

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

Evidenčné číslo: 103002/I/2020/36097107973936900

**VYKAZOVANIE NEFINANČNÝCH INFORMÁCIÍ
VO VYBRANÝCH PODNIKoch V SR**
Diplomová práca

2020

Bc. Dominika Čuperková

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**VYKAZOVANIE NEFINANČNÝCH INFORMÁCIÍ
VO VYBRANÝCH PODNIKoch V SR**
Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.

Bratislava 2020

Bc. Dominika Čuperková

Pod'akovanie

Týmto by som chcela poďakovať vedúcej záverečnej práce doc. Ing. Mgr. Renáte Pakšiovej, PhD za jej odborné rady a pomoc, ktoré mi pomohli pri vypracovaní diplomovej práce.

Abstrakt

ČUPERKOVÁ, Dominika: Vykazovanie nefinančných informácií vo vybraných podnikoch v SR. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2020, 89 s.

Cieľom záverečnej práce je analyzovať vykazovanie nefinančných informácií vo vybraných podnikoch v Slovenskej republike. Práca je rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 1 schému a 34 tabuliek. Prvá kapitola sa venuje teoretickým poznatkom, ktoré sa týkajú nefinančných informácií a ich vykazovania. V druhej kapitole sa charakterizuje hlavný cieľ práce, ktorý sa člení na čiastkové ciele a metódy použité pri spracovaní diplomovej práce. Posledná kapitola sa zaoberá vykazovaním nefinančných informácií v konkrétnych podnikoch z odvetvia automobilového priemyslu, maloobchodu, energetiky a financií v Slovenskej republike. Výsledkom práce je analýza vykazovania nefinančných informácií vo vybranej vzorke podnikov v Slovenskej republike a analýza zmien vo vykazovaní nefinančných informácií v týchto podnikoch v priebehu posledných 15 rokov.

Kľúčové slová: nefinančné informácie, vykazovanie nefinančných informácií, spoločenská zodpovednosť firiem, CSR, GRI štandardy

Abstract

ČUPERKOVÁ, Dominika: Reporting of Non-financial Information in Selected Companies in Slovak Republic – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Thesis supervisor: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2020, 89 p.

The aim of the final thesis is to analyse the reporting of non-financial information in selected companies in Slovak Republic. The thesis is divided into three chapters. It contains 1 scheme and 34 tables. The first chapter is devoted to theoretical knowledge about non-financial information and their reporting. The second chapter characterizes the main goal and partial goals of the final thesis and the methods used in the elaboration. The last part deals with the reporting of non-financial information in companies from automobile industry, retail business, energy industry and financial sector in Slovak Republic. The result of the final thesis is the analysis of the reporting of non-financial information in selected sample of companies in Slovakia and the analysis of changes in the reporting of non-financial information in this companies over the last 15 years.

Key words: non-financial information, reporting of non-financial information, Corporate Social Responsibility, CSR, GRI Standards

Obsah

Zoznam schém a tabuliek.....	8
Úvod	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky	11
1.1 Výročná správa	11
1.2 Spoločenská zodpovednosť firiem.....	14
1.3 GRI štandardy.....	16
1.3.1 GRI 200: Ekonomická oblasť (Economic)	19
1.3.2 GRI 300: Životné prostredie (Environment)	21
1.3.3 GRI 400: Sociálna oblasť (Social).....	25
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	34
3 Výsledky práce	36
3.1 Automobilový priemysel	37
3.1.1 VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.	38
3.1.2 Kia Motors Slovakia s. r. o.	39
3.1.3 PCA Slovakia, s. r. o.....	41
3.1.4 Mobis Slovakia s. r. o.	43
3.1.5 SAS Automotive s. r. o.	44
3.1.6 Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.	45
3.1.7 Zhrnutie zistených výsledkov z automobilového priemyslu	46
3.2 Maloobchod	48
3.2.1 TESCO STORES SR, a. s.	48
3.2.2 Lidl Slovenská republika, v. o. s.	50
3.2.3 Kaufland Slovenská republika, v. o. s.	52
3.2.4 BILLA s. r. o.....	53
3.2.5 SHELL Slovakia, s. r. o.	55
3.2.6 NAY a. s.	56
3.2.7 Zhrnutie zistených výsledkov z maloobchodu	57
3.3 Energetika	59
3.3.1 Slovenské elektrárne, a. s.	59
3.3.2 Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	61
3.3.3 ZSE Energia, a. s.	63

3.3.4	Západoslovenská distribučná, a. s.	65
3.3.5	Východoslovenská energetika, a. s.	66
3.3.6	Stredoslovenská distribučná, a. s.	68
3.3.7	Zhrnutie zistených výsledkov z energetiky	69
3.4	Financie.....	71
3.4.1	Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.	71
3.4.2	DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.	72
3.4.3	Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.	74
3.4.4	Slovenská sporiteľňa, a. s.	75
3.4.5	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group	77
3.4.6	Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s.	78
3.4.7	Zhrnutie zistených výsledkov z finančného odvetvia.....	80
3.5	Porovnanie odvetví	82
	Záver	84
	Zoznam použitej literatúry	87

Zoznam schém a tabuliek

Schéma č. 1	Základná štruktúra GRI štandardov.....	19
Tabuľka č. 1	Vzorka podnikov s vybranými ukazovateľmi za rok 2018.....	37
Tabuľka č. 2	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s. za rok 2018.....	40
Tabuľka č. 3	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Kia Motors Slovakia s. r. o. za rok 2018.....	42
Tabuľka č. 4	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti PCA Slovakia, s. r. o. za rok 2018.....	43
Tabuľka č. 5	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Mobis Slovakia s. r. o. za rok 2018.....	44
Tabuľka č. 6	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti SAS Automotive s. r. o. za rok 2018.....	45
Tabuľka č. 7	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Faurecia Automotive Slovakia s. r. o. za rok 2018.....	47
Tabuľka č. 8	Nefinančné informácie vo výročnej správe v automobilovom priemysle za rok 2018.....	48
Tabuľka č. 9	Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v automobilovom priemysle.....	49
Tabuľka č. 10	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti TESCO STORES SR, a. s. za rok 2018.....	50
Tabuľka č. 11	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Lidl Slovenská republika, v. o. s. za rok 2018.....	52
Tabuľka č. 12	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Kaufland Slovenská republika, v. o. s. za rok 2018.....	54
Tabuľka č. 13	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti BILLA s. r. o. za rok 2018.....	56
Tabuľka č. 14	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti SHELL Slovakia, s. r. o. za rok 2018.....	57
Tabuľka č. 15	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti NAY a. s. za rok 2018.....	58
Tabuľka č. 16	Nefinančné informácie vo výročnej správe v maloobchode za rok 2018....	59
Tabuľka č. 17	Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v maloobchode.....	60

Tabuľka č. 18	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. za rok 2018.....	62
Tabuľka č. 19	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s. za rok 2018.....	64
Tabuľka č. 20	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti ZSE Energia, a. s. za rok 2018.....	65
Tabuľka č. 21	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Západoslovenská distribučná, a. s. za rok 2018.....	67
Tabuľka č. 22	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Východoslovenská energetika, a. s. za rok 2018.....	68
Tabuľka č. 23	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. za rok 2018.....	69
Tabuľka č. 24	Nefinančné informácie vo výročnej správe v odvetví energetiky za rok 2018.....	70
Tabuľka č. 25	Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v odvetví energetiky.....	71
Tabuľka č. 26	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. za rok 2018.....	73
Tabuľka č. 27	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. za rok 2018.....	74
Tabuľka č. 28	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. za rok 2018.....	76
Tabuľka č. 29	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a. s. za rok 2018.....	77
Tabuľka č. 30	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. za rok 2018.....	79
Tabuľka č. 31	Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s. za rok 2018.....	81
Tabuľka č. 32	Nefinančné informácie vo výročnej správe vo finančnom odvetví za rok 2018.....	82
Tabuľka č. 33	Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke vo finančnom odvetví.....	83
Tabuľka č. 34	Priemerný počet slov nefinančných informácií v odvetviach za rok 2018.....	84

Úvod

V súčasnosti sa kladie čoraz väčší dôraz na trvalú udržateľnosť ekonomiky a transparentnosť spoločností, preto sa zdôrazňuje význam zverejňovania nefinančných informácií. V určitých prípadoch majú účtovné jednoty povinnosť vykazovať nefinančné informácie stanovenú zákonom č. 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o účtovníctve“), mnohé ale vykazujú nefinančné informácie dobrovoľne. V diplomovej práci sa venujeme analýze vykazovania nefinančných informácií na vybranej vzorke podnikov z odvetvia automobilového priemyslu, maloobchodu, energetiky a financií pôsobiacich v Slovenskej republike.

Prvú časť diplomovej práce môžeme označiť za teoretickú časť, v rámci ktorej sa zaoberáme právnou úpravou vykazovania nefinančných informácií a spoločenskou zodpovednosťou. Podrobne rozoberáme medzinárodné štandardy pre vykazovanie nefinančných informácií známe ako GRI štandardy.

V druhej časti práce si stanovujeme hlavný cieľ a čiastkové ciele diplomovej práce. V tejto časti tiež charakterizujeme metodiku práce a metódy, ktoré využívame za účelom naplnenia hlavného cieľa diplomovej práce.

Tretia časť diplomovej práce predstavuje praktickú časť, v ktorej analyzujeme nefinančné informácie a ich vykazovanie vo vybraných slovenských podnikoch. Vybraná vzorka pozostáva zo štyroch odvetví – automobilový priemysel, maloobchod, energetika a financie. V rámci každého odvetvia sa nachádza šesť najväčších podnikov podľa výšky dosiahnutých tržieb za rok 2018, v ktorých obsah a rozsah nefinančných informácií analyzujeme a vyhodnotíme.

1 Súčasný stav riešenej problematiky

V súčasnosti sa čoraz viac zdôrazňuje potreba zverejňovať nielen finančné informácie a finančné výsledky účtovných jednotiek, ale tiež nefinančné informácie týkajúce sa dopadu činnosti účtovných jednotiek na ekonomiku, životné prostredie, spoločnosť, zamestnancov.. Dôkazom toho je aj prijatie Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ o zverejňovaní nefinančných informácií niektorými veľkými podnikmi a skupinami, ktorá sa zameriava na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií a taktiež informácií, ktoré sa týkajú rozmanitosti. Na základe tejto smernice vznikla určitým účtovným jednotkám povinnosť vykazovať nefinančné informácie. V Slovenskej republike sa nefinančné informácie vykazujú ako súčasť výročnej správy.

1.1 Výročná správa

Účtovné jednotky musia za každé účtovné obdobie zostaviť účtovnú závierku. Jej súčasťou sú dva výkazy, a to súvaha a výkaz ziskov a strát v podvojnóm účtovníctve a výkaz o príjmoch a výdavkoch a výkaz o majetku a záväzkoch v jednoduchom účtovníctve. Treťou súčasťou účtovnej závierky v sústave podvojného účtovníctva sú poznámky, ktoré obsahujú doplňujúce a vysvetľujúce informácie o účtovnej jednotke.

V určitých prípadoch majú účtovné jednotky povinnosť vyhotoviť za účtovné obdobie okrem účtovnej závierky aj výročnú správu. Túto povinnosť stanovuje zákon o účtovníctve v § 20 ods. 1, kde je uvedené, že účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom, musia vyhotoviť aj výročnú správu. Výnimku predstavujú pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných bánk, poisťovní, zaistovní a správcovských spoločností a pobočky poisťovní a zaistovní z iného členského štátu, ktorých sa táto povinnosť netýka. V § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve je tiež stanovený obsah výročnej správy. Výročná správa obsahuje napríklad informácie o stave a vývoji účtovnej jednotky, o rizikách a neistotách, o významných udalostiach, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia a dôležité finančné a nefinančné informácie.

Ako sme uviedli v predchádzajúcej časti, v roku 2014 bola prijatá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ, ktorej požiadavky boli v roku 2015

implementované aj do slovenského zákona o účtovníctve. Na základe toho vznikla s účinnosťou od 1. januára 2017 povinnosť pre subjekty verejného záujmu (s výnimkou Národnej banky Slovenska), ktorých priemerný prepočítaný počet zamestnancov v účtovnom období prekročí 500 zamestnancov, vykazovať vo výročnej správe aj „*nefinančné informácie o vývoji, konaní, pozícii a o vplyve činnosti účtovnej jednotky na environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť, informáciu o dodržiavaní ľudských práv a informáciu o boji proti korupcii a úplatkárstvu (oblasť spoločenskej zodpovednosti)*“¹.

Pod pojmom subjekt verejného záujmu sa pritom podľa zákona o účtovníctve rozumie „*účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie (ďalej len "členský štát"), banka, pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, zaistovňa, pobočka zahraničnej zaistovne, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť, pobočka zahraničnej správcovskej spoločnosti, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných papierov, Centrálny depozitár cenných papierov, obchodník s cennými papiermi, platobná inštitúcia, inštitúcia elektronických peňazí, subjekt kolektívneho investovania, dôchodkový fond, pobočka zahraničnej finančnej inštitúcie*“². Za subjekt verejného záujmu sa považuje aj obchodná spoločnosť, ktorá za dve po sebe nasledujúce účtovné obdobia (t. j. za bežné a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie) spĺňa aspoň dve z troch podmienok stanovených zákonom o účtovníctve:

- a) celková suma majetku presiahne 170 000 000 eur, pričom sumou majetku sa rozumie suma majetku v brutto ocenení, teda v ocenení neupravenom o oprávky a opravné položky,
- b) čistý obrat účtovnej jednotky presiahne 170 000 000 eur,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahne 2 000.³

V rámci nefinančných informácií zverejňujú vo výročnej správe účtovné jednotky najmä nasledujúce informácie:

- a) „*stručný opis obchodného modelu,*

¹ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 9.

² Zákon o účtovníctve, § 2 ods. 14.

³ Zákon o účtovníctve, § 17a ods. 2.

- b) *opis a výsledky používania politiky, ktorú účtovná jednotka uplatňuje v oblasti spoločenskej zodpovednosti,*
- c) *opis hlavných rizík vplyvu účtovnej jednotky na oblasť spoločenskej zodpovednosti vyplývajúceho z činnosti účtovnej jednotky, ktorý by mohol mať nepriaznivé dôsledky, a ak je to primerané aj opis obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré účtovná jednotka poskytuje, a opis spôsobu, akým účtovná jednotka tieto riziká riadi,*
- d) *významné nefinančné informácie o činnosti účtovnej jednotky podľa jednotlivých činností,*
- e) *odkaz na informácie o sumách vykázaných v účtovnej závierke a vysvetlenie týchto súm z hľadiska vplyvov na oblasť spoločenskej zodpovednosti, ak je to vhodné.*⁴

V prípade, že subjekt verejného záujmu dané informácie nezverejňuje, musí vo svojej výročnej správe uviesť dôvody na nezverejnenie týchto informácií.⁵ Subjekt verejného záujmu nemusí zverejňovať nefinančné informácie, ak je dcérskou účtovnou jednotkou a tieto informácie o ňom zahrnie do výročnej správy materská účtovná jednotka.⁶

Účtovná jednotka, ktorej emitované cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v ktoromkoľvek členskom štáte Európskej únie, uvádza vo výročnej správe tiež opis politiky rozmanitosti, ktorú uplatňuje vo svojich orgánoch, hlavne vo vzťahu k pohlaviu, veku, vzdelaniu a skúsenostiam. Takúto povinnosť má v prípade, ak ku dňu, ku ktorému zostavuje účtovnú závierku, spĺňa aspoň dve z nasledujúcich kritérií:

- a) celková suma majetku presiahne 20 000 000 eur, pričom sumou majetku sa rozumie suma majetku v netto ocenení, teda upravená o oprávky a opravné položky,
- b) čistý obrat v danom období presiahne 40 000 000 eur,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov účtovnej jednotky presiahne 250.⁷

Opäť platí, že ak účtovná jednotka vo výročnej správe neuvádza opis politiky rozmanitosti, musí uviesť dôvody, prečo politiku rozmanitosti neuplatňuje.⁸

⁴ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 9 písm. a) – e).

⁵ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 12.

⁶ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 11.

⁷ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 13.

⁸ Zákon o účtovníctve, § 20 ods. 14.

1.2 Spoločenská zodpovednosť firiem

Ako sme uviedli v predchádzajúcej časti, za určitých podmienok má účtovná jednotka povinnosť uvádzať vo výročnej správe nefinančné informácie o jej činnosti a vplyve na svoje okolie. Táto problematika je pomenovaná pojmom spoločenská zodpovednosť firiem a označuje sa skratkou CSR (z anglického názvu Corporate Social Responsibility).

Ako uvádzajú vo svojich článkoch Carrol (1999, s. 268) a Kolk (2016, s. 23), koncept súčasnej spoločenskej zodpovednosti podnikov sa začal objavovať už v 50. rokoch 20. storočia a postupom času sa vyvíjal do dnešnej podoby. S postupným vývojom sa objavovali aj nové definície spoločensky zodpovedného podnikania. Spoločenskou zodpovednosťou sa v odborných článkoch v súčasnosti zaoberajú mnohí autori (napr. Beal, 2013; Newman, Rand, Tarp, Trifkovic, 2020; Sarmila, Bustami, Saad, Azima, Aznie, 2020 atď.), pričom každý autor uvádza vlastnú definíciu CSR, pretože neexistuje žiadna presná a ustálená definícia. Vo všeobecnosti ale môžeme CSR chápať ako záväzok podnikov prispievať k ekonomickému rozvoju a zároveň podnikat' eticky, dbať na životné prostredie a zlepšovať kvalitu života pracovnej sily, komunit a spoločnosti.

Na problematiku spoločensky zodpovedného podnikania sa kladie čoraz väčší dôraz. Podnikatelia by nemali venovať pozornosť iba dosahovaniu zisku, ale mali by byť zodpovednými členmi spoločnosti. Podľa Aguinisa a Glavasa (2017, s. 1057) sa koncept CSR zameriava na všetky interné aj externé zainteresované strany a všetky výsledky podnikov, ktoré presahujú finančné ukazovatele. Stále viac podnikov zverejňuje vo svojej výročnej správe aj nefinančné informácie.

Vykazovanie nefinančných informácií je dôležité z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja a z hľadiska transparentného a zodpovedného správania sa firiem. Preto bola Európskou úniou prijatá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ o zverejňovaní nefinančných informácií niektorými veľkými podnikmi a skupinami, ktorá predstavuje novelu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov. Smernica 2014/95/EÚ stanovila pre niektoré veľké podniky povinnosť vykazovať nefinančné informácie. Dovtedy boli nefinančné informácie vykazované vo výročnej správe v jednoduchšej podobe.

Ako uvádzajú viacerí autori (Arvidsson, 2011, s. 277; Vukić, Vuković, Calace, 2018, s. 13) dopyt po zverejňovaní nefinančných informácií stále rastie, a preto niektoré spoločnosti, ktorých sa zverejňovanie informácií z oblasti spoločenskej zodpovednosti povinne netýka, zverejňujú tieto informácie dobrovoľne. Zdôrazňujú tak, že pre nich nie je dôležitý iba zisk podniku, ale aj jeho vplyv na svoje okolie, životné prostredie, spoločnosť, zamestnancov, obchodných partnerov a iné zainteresované strany.

Európska únia vypracovala nezáväznú Smernicu k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií) (2017/C 215/01), ktoré majú pomôcť spoločnostiam pri vykazovaní nefinančných informácií v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ. V rámci spoločenskej zodpovednosti zverejňujú spoločnosti informácie z environmentálnej, spoločenskej a zamestnaneckej oblasti, informácie týkajúce sa dodržiavania ľudských práv a boja proti korupcii a úplatkárstvu.

Environmentálna oblasť by mala zahŕňať informácie o vplyve spoločnosti na životné prostredie. Spoločnosť môže zverejňovať informácie o emisiách vypustených do ovzdušia, o používaných zdrojoch energie a prírodných zdrojoch, o vplyve na vodu, pôdu, ovzdušie, o tom ako nakladá s odpadom atď. Keďže činnosť spoločnosti môže mať negatívny vplyv na životné prostredie, je dôležité zverejniť informácie o tom, ako spoločnosť predchádza znečisťovaniu a kontroluje ho.

Spoločenská a zamestnanecká oblasť môže zahŕňať vzťahy so zákazníkmi, spokojnosť spotrebiteľov s výrobkami alebo službami spoločnosti, vzťahy s komunitou. Podnikatelia by mali prispievať k lepšej spoločnosti a prehlbovať svoju interakciu so všetkými zainteresovanými stranami. Mnohé spoločnosti realizujú rôzne verejnoprospešné projekty na rozvoj komunít, projekty na skvalitnenie života obyvateľov, projekty na ochranu a zachovanie prírody a zvierat a podobne. V rámci vzťahov so zamestnancami môžu spoločnosti vo výročnej správe informovať o poskytovaní vhodných pracovných podmienok, o školeniach, o tom, či pre svojich zamestnancov organizujú rôzne športové, kultúrne podujatia, teambuildingové akcie a iné aktivity, ktoré pomáhajú spríjemniť pracovné prostredie. Veľmi dôležitou oblasťou je aj dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Ďalším aspektom v rámci nefinančných informácií je otázka dodržiavania ľudských práv. Spoločnosť by mala vyjadriť svoj záväzok dodržiavať ľudské práva a uviesť ako

predchádza porušovaniu ľudských práv. Spoločnosť, ktorá sa zaviazala dodržiavať ľudské práva, by mala dodržiavať primerané pracovné normy zamestnancov, riešiť sťažnosti v prípade porušovania ľudských práv, bojovať proti zneužívaniu, rešpektovať práva zamestnancov, slobodu združovania a zabezpečiť, aby jej činnosť a rozhodnutia nemali negatívny vplyv na ľudské práva. Spoločnosti ďalej môžu zverejniť informácie týkajúce sa boja proti korupcii a úplatkárstvu, napríklad spôsoby a postupy, ktoré využívajú na boj proti korupcii a úplatkárstvu a kontrolu daných aktivít. Ako uvádzajú Berber, Slavić a Aleksić (2018, s. 147) spoločnosti by mali vykonávať podnikateľskú činnosť udržateľným spôsobom a mali by svojou činnosťou prispievať k sociálnemu a ekonomickému rozvoju.

1.3 GRI štandardy

Pri vykazovaní nefinančných informácií môžu účtovné jednotky postupovať podľa národných, európskych alebo medzinárodných noriem. Medzi najdôležitejšie medzinárodné normy reportovania v oblasti CSR a trvalo udržateľného rozvoja patria GRI štandardy, ktoré vydala organizácia Global Reporting Initiative (GRI). GRI je nezávislá, nezisková, medzinárodná organizácia, ktorej hlavnou víziou je trvalo udržateľná celosvetová ekonomika. Jej cieľom je pomôcť spoločnostiam pochopiť a komunikovať svoj vplyv na ekonomiku, environmentálnu oblasť a spoločnosť.

GRI štandardy (anglický názov GRI Sustainability Reporting Standards, skrátene GRI Standards) sú prvé globálne štandardy reportovania z oblasti trvalo udržateľného rozvoja a patria medzi najpoužívanejšie medzinárodné štandardy vykazovania nefinančných informácií. Vývojom GRI štandardov sa v odborných článkoch zaoberajú viacerí autori, napr. Bailly-Leclerc (2016), Lampinen a Prahel (2018). Organizácia GRI vydala prvú verziu štandardov v roku 2000. O dva roky neskôr, v roku 2002, vydala druhú generáciu štandardov, ktoré boli označené skratkou G2. Postupom času narastal dopyt po usmerneniach, ktoré upravujú vykazovanie informácií súvisiacich s trvalou udržateľnosťou, a preto GRI v roku 2006 vydala tretiu generáciu štandardov pod označením G3. Na vytvorení štandardov G3 sa zúčastnilo vyše 3 000 expertov z viacerých oblastí. GRI postupne rozširovala svoj vplyv a stále viac spoločností začalo používať GRI štandardy ako príručku na vykazovanie nefinančných informácií.

V roku 2013 vydala GRI štvrtú generáciu štandardov – G4. Štandardy G4 už obsahujú zásady vykazovania a taktiež manuál na ich implementáciu pre spoločnosti pôsobiace v akomkoľvek odvetví. Najnovšia verzia štandardov používaná aj v súčasnosti sa nazýva GRI štandardy (GRI Standards) a bola uvedená do používania v roku 2016. Ako uvádza Bailly-Leclerc (2016) pri prechode zo štandardov G4 na GRI štandardy nebolo hlavným cieľom pridať nový obsah, ale najmä reštrukturalizácia štandardov. GRI štandardy obsahujú všetky základné koncepty a informácie zo štandardov G4, zmenila sa ale štruktúra, ktorá je teraz flexibilnejšia, definovali sa jasnejšie požiadavky a zaviedol sa zrozumiteľnejší a jasnejší jazyk.

GRI štandardy obsahujú v súčasnosti tri všeobecné štandardy, ktoré môžu využívať všetky spoločnosti vykazujúce nefinančné informácie, a tri série špecifických štandardov, ktoré sa podrobnejšie zaoberajú konkrétnymi témami. Špecifické štandardy pokrývajú témy z troch oblastí, na ktoré spoločnosti svojou činnosťou vplyvujú - ekonomika, environmentálne prostredie a sociálna oblasť. Jednotlivé GRI štandardy obsahujú požiadavky na vykazovanie, ktoré sú povinné, odporúčania, rady a návody.

Medzi všeobecné štandardy patria GRI 101: Základ (Foundation), GRI 102: Všeobecné informácie (General Disclosures) a GRI 103: Prístup manažmentu (Management Approach). Štandard GRI 101: Základ (Foundation) predstavuje základ pre používanie GRI štandardov. Pomáha porozumieť ako používať GRI štandardy a vysvetľuje ako pripraviť report, ktorý je v súlade s GRI štandardmi. Obsahuje hlavné princípy vykazovania a umožňuje identifikovať významné oblasti podniku s najväčším vplyvom, na základe čoho pomôže vybrať konkrétne štandardy zo špecifických štandardov, ktoré sú dôležité pre daný podnik.

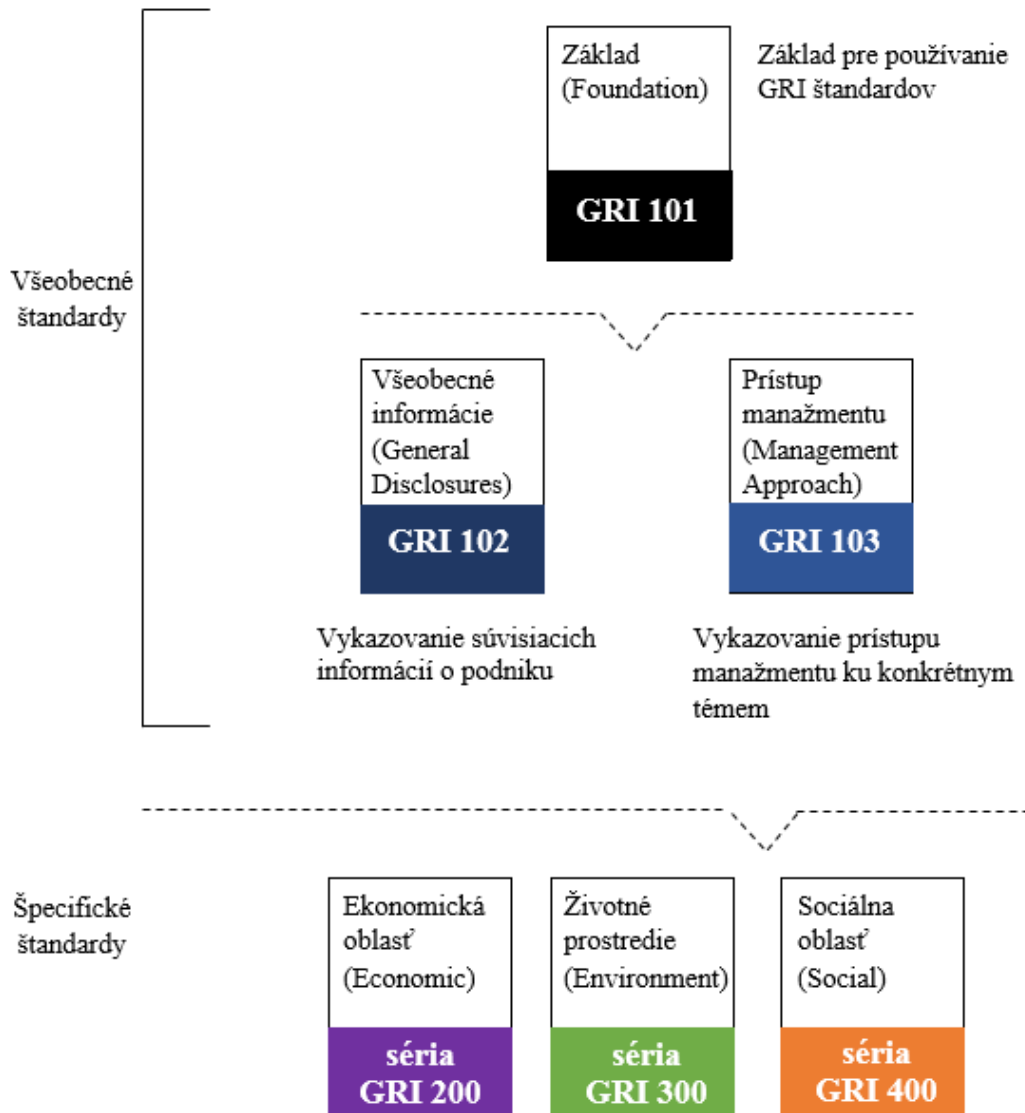
Štandard GRI 102: Všeobecné informácie (General Disclosures) obsahuje súvisiace informácie o podniku a jeho praktikách a zvyklostiach vo vykazovaní. Všeobecný štandard GRI 103: Prístup manažmentu (Management Approach) sa používa spolu s jednotlivými špecifickými štandardmi a vysvetľuje, prečo je konkrétna téma dôležitá a aký je prístup manažmentu k danej téme.

K špecifickým štandardom patrí v súčasnosti 34 štandardov⁹ rozdelených do troch sérií podľa oblastí, na ktoré majú spoločnosti svojou činnosťou vplyv. Séria 200 sa zaoberá ekonomickou oblasťou a obsahuje sedem štandardov. Séria 300 predstavuje

⁹ K 01. 03. 2020.

environmentálnu oblasť a pozostáva z ôsmich štandardov. Sériá 400 zahŕňa sociálnu oblasť a vplyv na spoločnosť. Táto séria je najrozsiahlejšia, obsahuje devätnásť štandardov. V schéme č. 1 uvádzame základnú štruktúru GRI štandardov.

Schéma č. 1 – Základná štruktúra GRI štandardov

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe schémy GRI štandardov.

Štruktúra štandardov GRI je zostavená tak, aby umožňovala priebežnú aktualizáciu štandardov a v prípade potreby doplnenie nových štandardov. Tým sa zabezpečí, že štandardy budú schopné reagovať na nový vývoj a budú tak neustále aktuálne a relevantné pre vykazujúce spoločnosti.

1.3.1 GRI 200: Ekonomická oblasť (Economic)

Štandardy GRI 200: Ekonomická oblasť (Economic), ktoré sa venujú vplyvu spoločností na ekonomiku, pozostávajú z nasledujúcich siedmich štandardov:

- GRI 201: Ekonomická výkonnosť (Economic Performance),
- GRI 202: Prítomnosť na trhu (Market Presence),
- GRI 203: Nepriame ekonomické vplyvy (Indirect Economic Impacts),
- GRI 204: Dodávateľské postupy (Procurement Practices),
- GRI 205: Boj proti korupcii (Anti-corruption),
- GRI 206: Protisúťažné správanie (Anti-competitive Behavior),
- GRI 207: Dane (Tax).

GRI 201: Ekonomická výkonnosť (Economic Performance)

Štandard GRI 201 sa zaoberá ekonomickými ukazovateľmi, dopadmi zmeny klímy, zamestnaneckými požitkami a zdrojmi od štátu. Spoločnosť vykazuje ekonomickú hodnotu, ktorú vytvorila – výnosy, ktoré vyprodukovala svojou činnosťou a majetkom. Oproti výnosom vykazuje náklady, teda ekonomickú hodnotu, ktorú do podnikania vložila. Náklady môžu zahŕňať platby za tovar, materiál, služby, mzdy a odmeny zamestnancov, dobrovoľné príspevky komunite, dane platené štátu. Spoločnosť zverejňuje aj finančné dopady a potenciálne riziká a príležitosti súvisiacimi so zmenou klímy. Zmena klímy môže u spoločnosti vyvolať vyššie náklady, potrebu zavádzať technológie a energie šetrnejšie k prírode. Na druhú stranu to pre ňu môže znamenať nové príležitosti, vstup na nové trhy s ekologickými výrobkami a podobne. Ďalšou riešenou problematikou sú záväzky spoločnosti voči zamestnancom, ktoré jej vznikli na základe stanoveného plánu zamestnaneckých požitkov a iných plánov súvisiacich s odchodom zamestnancov do dôchodku. Poslednou oblasťou v rámci GRI 201 je finančná podpora od štátu, ktorá môže zahŕňať daňové úľavy, granty, príspevky a iné zvýhodnenia, ktoré spoločnosť získala od štátu.

GRI 202: Prítomnosť na trhu (Market Presence)

Štandard GRI 202 sa zaoberá dvoma oblasťami. Prvou oblasťou je pomer nástupnej mzdy podľa pohlavia v porovnaní s minimálnou mzdou. Výška mzdy priamo ovplyvňuje zamestnancov a ekonomiku, preto mzda, ktorá je vyššia ako minimálna, prispieva

k blahobytu. Dôležitou problematikou v otázkach mzdy je aj eliminácia nerovnosti medzi mužmi a ženami a poskytovanie rovnocenných pracovných príležitostí. Druhou oblasťou v rámci GRI 202 je podiel vrcholového manažmentu z lokálnej komunity. Lokálna komunita pritom nemusí znamenať iba mesto, ale aj región alebo krajinu. Najímanie zamestnancov z lokálnej komunity podporuje jej ekonomický prínos a zlepšuje schopnosť spoločnosti porozumieť potrebám danej komunity.

GRI 203: Nepriame ekonomické vplyvy (Indirect Economic Impacts)

Ekonomický vplyv predstavuje zmenu v produktivite ekonomiky, ktorá ovplyvňuje blaho komunity a zainteresovaných strán a perspektívu ďalšieho rozvoja. GRI 203 sa zaoberá nepriamymi vplyvmi, ktoré sú dôsledkom priameho vplyvu transakcií medzi spoločnosťou a zainteresovanými stranami. Spoločnosť môže investovať do infraštruktúry a služieb, a tým prispievať miestnej komunite a ekonomike. Môže ísť napríklad o investície do dopravy, sociálnych zariadení, zdravotných a športových centier a podobne. Spoločnosť by mala vykazovať významné nepriame ekonomické vplyvy jej činnosti, či už pozitívne alebo negatívne.

GRI 204: Dodávateľské postupy (Procurement Practices)

Na základe štandardu GRI 204 vykazuje spoločnosť svoje dodávateľské postupy a ich vplyv na dodávateľský reťazec. Spoločnosť môže zverejniť informácie o tom, že nakupuje od malých podnikov, podnikov zamestnávajúcich znevýhodnených ľudí alebo od miestnych dodávateľov. Nakupovaním od lokálnych dodávateľov podporuje spoločnosť lokálnu ekonomiku, prispieva k jej rozvoju a udržuje vzťahy s komunitou.

GRI 205: Boj proti korupcii (Anti-corruption)

Pod pojmom korupcia sa v súvislosti s GRI štandardmi rozumejú také praktiky ako úplatkárstvo, podvody, vydieranie, tajné dohody, pranie špinavých peňazí, ponúknutie alebo prijatie darov, poplatkov, odmien alebo iných zvýhodnení za účelom nečestnej, nelegálnej aktivity, sprenevera, zneužitie funkcie, nedovolené obohatenie, zatajovanie informácií a bránenie spravodlivosti. S korupciou sa spájajú mnohé negatívne vplyvy, napríklad chudoba, škody na životnom prostredí, porušovanie ľudských práv a podkopávanie demokracie a práva. Preto je dôležité, aby spoločnosť zverejňovala informácie o zodpovednom podnikaní a dodržiavaní právnych a etických zásad. Spoločnosť by mala určiť oblasti, v ktorých existuje riziko korupcie a prijať primerané opatrenia na boj proti korupcii. Dôležitým krokom je komunikácia s interným a externým prostredím

a budovanie povedomia o rizikách korupcie. V neposlednom rade by spoločnosť mala zverejniť aj udalosti súvisiace s korupciou, ktoré sa u nej udiali, a aké kroky v týchto prípadoch podnikla.

GRI 206: Protisúťažné správanie (Anti-competitive Behavior)

Štandard GRI 206 zahŕňa protisúťažné správanie vrátane monopolných aktivít. Protisúťažné správanie a monopolné aktivity môžu ovplyvniť ceny na trhu, rozhodnutia spotrebiteľov a iné faktory, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie trhov. Protisúťažné správanie predstavujú aktivity, ktoré môžu viesť k tajným dohodám spoločností s cieľom obmedziť hospodársku súťaž na trhu. Môže ísť o dohadovanie cien, priradovanie ponúk, uvažovanie geografických kvót, vytváranie obmedzení na trhu, pridelovanie zákazníkov, dodávateľov, oblastí a produktov. Monopolné aktivity znamenajú budovanie prekážok na vstup do daného odvetvia alebo iné bránenie hospodárskej súťaži. Zahŕňajú napríklad nekalé obchodné praktiky, vytváranie kartelov a protisúťažných fúzií, zneužívanie postavenia na trhu a podobne. V prípade, že spoločnosť bola v podobných aktivitách uznaná ako účastník, mala by takéto informácie zverejniť.

GRI 207: Dane (Tax)

Štandard GRI 207 je zatiaľ najnovším štandardom a zaoberá sa problematikou daní. Dane predstavujú dôležitý príjem štátneho rozpočtu a spoločnosti nimi prispievajú k ekonomike štátu, v ktorom pôsobia a platia dane. Spoločnosti by mali vykonávať svoju činnosť v súlade s daňovými zákonmi. V rámci štandardu GRI 207 by mala spoločnosť informovať o svojom prístupe k daňovej problematike, či má vypracovanú daňovú stratégiu, ako zabezpečuje súlad s daňovou legislatívou, ako spolupracuje s daňovým úradom a podobne. Spoločnosť, ktorá pôsobí vo viacerých štátoch, by mala zverejniť informácie týkajúce sa problematiky daní za každý štát samostatne.

1.3.2 GRI 300: Životné prostredie (Environment)

Štandardy GRI 300: Životné prostredie (Environment) sa zaoberajú vplyvom činnosti spoločností na životné prostredie. Obsahujú nasledujúce štandardy:

- GRI 301: Materiály (Materials),
- GRI 302: Energia (Energy),

- GRI 303: Voda a odpadové vody (Water and Effluents),
- GRI 304: Biodiverzita (Biodiversity),
- GRI 305: Emisie (Emissions),
- GRI 306: Odpadové vody a odpad (Effluents and Waste),
- GRI 307: Súlad s ekológiou (Environmental Compliance),
- GRI 308: Hodnotenie dodávateľa z environmentálneho hľadiska (Supplier Environmental Assessment).

GRI 301: Materiály (Materials)

Vstupy používané na výrobu a balenie výrobkov alebo poskytovanie služieb sa delia na obnoviteľné a neobnoviteľné. Neobnoviteľné materiály sa neobnovujú v krátkom časovom období. Patrí medzi ne napríklad ropa, zemný plyn, uhlie, minerály a kovy. Obnoviteľné materiály pochádzajú z veľkého množstva zdrojov, ktoré sa pomerne rýchlo obnovujú ekologickými cyklami alebo poľnohospodárskymi procesmi, takže zostávajú neustále k dispozícii. Medzi obnoviteľné materiály patrí napríklad voda a drevo. Druh a množstvo materiálov, ktoré spoločnosť využíva ako vstupy, môžu vypovedať o jej závislosti od prírodných zdrojov a o jej dopadoch na dostupnosť zdrojov. Spoločnosť môže prispieť k zachovaniu zdrojov recykláciou, rekultiváciou a opätovným používaním materiálov a obalov. Spoločnosť by mala zverejniť množstvo materiálov použitých na výrobu alebo poskytovanie služieb s rozdelením na obnoviteľné a neobnoviteľné materiály a množstvo použitých recyklovaných vstupných materiálov.

GRI 302: Energia (Energy)

Každá spoločnosť spotrebuje pri svojej činnosti určitú energiu, či už elektrinu, kúrenie, chladenie, palivo a podobne. Energia, podobne ako aj materiály, pochádza z obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov. Neobnoviteľné zdroje energie sa nedajú doplniť, reprodukovať a vytvárať v krátkom časovom období a patrí medzi ne napríklad uhlie, ropa, zemný plyn, palivo vyrábané z ropy. Obnoviteľné zdroje energie sú schopné obnoviť sa v krátkom časovom období prírodnými cyklami alebo procesmi v poľnohospodárstve. Obnoviteľné zdroje energie zahŕňajú slnečnú, veternú, vodnú, geotermálnu energiu a biomasu. Efektívnejšie využívanie energie a používanie obnoviteľných zdrojov energie je nevyhnutné na zmiernenie klimatických zmien a zníženie celkového negatívneho dopadu na životné prostredie. Spoločnosť by mala vykazovať množstvo spotrebovanej energie s rozdelením na množstvo energie získanej

z obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov, energetickú náročnosť výroby a poskytovania služieb, kroky, ktoré zaviedla na zníženie spotreby energie a na zníženie energetickej náročnosti jej produktov.

GRI 303: Voda a odpadové vody (Water and Effluents)

Okrem energií spotrebúvajú spoločnosti pri svojej činnosti aj vodu. Na základe GRI 303 by mala spoločnosť zverejniť informácie o celkovom množstve odobratej vody a o zdrojoch, z ktorých voda pochádza – povrchová voda, podzemná voda, morská voda, voda, ktorú si vyprodukovala spoločnosť a voda obstaraná od inej osoby. Spoločnosť ďalej vykazuje informácie o celkovom množstve spotrebovanej vody a množstve vypustenej vody, pre ktorú už nemala využitie. Pri vypúšťaní vody hrá dôležitú úlohu kvalita vypustenej vody. V prípade, že spoločnosť vypúšťa neznečistenú vodu vysokej kvality, tak jej vypustenie môže mať dokonca pozitívny dopad na okolitý ekosystém. Odber, spotreba a vypúšťanie vody majú vplyv na životné prostredie, a tým ovplyvňujú aj kvalitu života v danej oblasti a miestnu komunitu. Preto je nevyhnutné, aby spoločnosti porozumeli, aké dopady má ich činnosť na vodné zdroje a ako môžu efektívne narábať s vodou.

GRI 304: Biodiverzita (Biodiversity)

Ochrana biodiverzity je nevyhnutná na zachovanie rastlinných a živočíšnych druhov a prírodných ekosystémov, ktoré nám poskytujú zdroje nevyhnutné na živobytie a pomáhajú neustálemu rozvoju. Je dôležité, aby spoločnosti sledovali svoje činnosti vykonávané v chránených oblastiach alebo oblastiach s vysokou biodiverzitou a snažili sa znížiť riziká negatívneho dopadu na tieto oblasti. Spoločnosť by mala zverejniť, aké významné priame a nepriame vplyvy majú jej činnosti, produkty a služby na biodiverzitu. V prípade, že sa jej činnosť vykonáva v oblastiach s ohrozenými druhmi rastlín a živočíchov, mala by zverejniť tiež informácie o tejto problematike, čo jej pomáha identifikovať potenciálne hrozby jej činnosti na ohrozené druhy a následne zaviesť kroky na redukovanie týchto hrozieb.

GRI 305: Emisie (Emissions)

Emisie vypúšťané do ovzdušia vo veľkej miere prispievajú k zmene klímy. Emisie znečisťujú ovzdušie, majú výrazne negatívne vplyvy na kvalitu ovzdušia, ekosystémy, poľnohospodárstvo, zdravie ľudí a zvierat a majú za následok úbytok ozónovej vrstvy, ktorá chráni pred ultrafialovým žiarením, a tým spôsobujú vznik ozónovej diery. Štandard GRI 305 sa zameriava najmä na vykazovanie informácií o priamych a nepriamych emisiách skleníkových plynov, emisiách látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu, oxidoch dusíka,

oxidoch síry a iných významných emisiách. Zníženie množstva emisií prispieva k zlepšeniu ovzdušia a životného prostredia a spomaleniu tvorby ozónovej diery. Vykazujúca spoločnosť môže zverejniť opatrenia, ktoré zaviedla za účelom zníženia množstva emisií a ktoré môžu významne prispieť k skvalitneniu environmentálneho prostredia.

GRI 306: Odpadové vody a odpad (Effluents and Waste)¹⁰

Produkcia, spracovanie, odstraňovanie a preprava odpadu môže poškodiť životné prostredie a zdravie ľudí, najmä pri nesprávnom nakladaní s odpadom. Úniky chemikálií, palív, olejov a iných nebezpečných látok predstavujú potenciálne nebezpečenstvo pre vodu, pôdu, vzduch, biologickú rozmanitosť a ľudské zdravie. Spoločnosť by mala zverejniť informácie o odpade, ktorý vzniká pri jej činnosti, rozčleniť ho podľa typu a spôsobu odstránenia a určiť či ide o odpad nebezpečný alebo nie, informácie o významných únikoch látok s určením miesta úniku, objemu úniku, typu materiálu a o dopadoch týchto únikov a informácie o preprave nebezpečného odpadu.

GRI 307: Súlad s ekológiou (Environmental Compliance)

Štandard GRI 307 sa zaoberá súladom spoločnosti s ekológiou, čo znamená súlad s environmentálnymi zákonmi a predpismi, ktoré zahŕňajú medzinárodné zákony, vyhlásenia, dohovory a zmluvy, ako aj národné, regionálne a miestne predpisy. Spoločnosť by mala zverejniť informácie o všetkých významných pokutách a iných nepeňažných sankciách, ktoré jej boli vyrubené za nedodržanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia. V prípade, že spoločnosť dodržiava všetky environmentálne zákony a predpisy a nezistil sa u nej žiadny nesúlad, môže túto skutočnosť v stručnosti spomenúť.

GRI 308: Hodnotenie dodávateľa z environmentálneho hľadiska (Supplier Environmental Assessment)

Spoločnosť môže mať vplyv na svoje okolie nielen vlastnými činnosťami, ale aj prostredníctvom svojich obchodných vzťahov s inými organizáciami. Spoločnosť by sa mala snažiť identifikovať a zmierňovať negatívne vplyvy ako vo vlastnej organizácii, tak aj vo svojom dodávateľskom reťazci. Spoločnosť by mala informovať o nových dodávateľoch vybratých na základe environmentálnych kritérií, o negatívnych vplyvoch na životné prostredie v rámci dodávateľského reťazca a postupoch, ktoré spoločnosť zaviedla na zmiernenie negatívnych vplyvov. Zverejnenie týchto náležitostí informuje

¹⁰ Obsah štandardu GRI 306 týkajúci sa odpadových vôd bol aktualizovaný a nachádza sa v už spomínanom štandarde GRI 303: Voda a odpadové vody (Water and Effluents), preto sa pri štandarde GRI 306 zameriame iba na tému odpadu.

zainteresované strany, že spoločnosť si je vedomá reálnych a potenciálnych negatívnych dopadov na životné prostredie v rámci jej dodávateľského reťazca a snaží sa tieto dopady obmedzovať.

1.3.3 GRI 400: Sociálna oblasť (Social)

Štandardy GRI 400: Sociálna oblasť (Social), ktoré riešia dopad činnosti spoločnosti na sociálnu oblasť, sa skladajú z nasledujúcich štandardov:

- GRI 401: Zamestnanosť (Employment),
- GRI 402: Vzťah medzi pracovníkmi a manažmentom (Labor/Management Relations),
- GRI 403: Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (Occupational Health and Safety),
- GRI 404: Školenie a vzdelávanie (Training and Education),
- GRI 405: Rozmanitosť a rovnaké príležitosti (Diversity and Equal Opportunity),
- GRI 406: Nediskriminácia (Non-discrimination),
- GRI 407: Sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania (Freedom of Association and Collective Bargaining),
- GRI 408: Detská práca (Child Labor),
- GRI 409: Nútená alebo povinná práca (Forced or Compulsory Labor),
- GRI 410: Bezpečnostné postupy (Security Practices),
- GRI 411: Práva pôvodných obyvateľov (Rights of Indigenous Peoples),
- GRI 412: Hodnotenie vplyvu na ľudské práva (Human Rights Assessment),
- GRI 413: Miestne komunity (Local Communities),
- GRI 414: Hodnotenie dodávateľa zo sociálneho hľadiska (Supplier Social Assessment),
- GRI 415: Verejná politika (Public Policy),
- GRI 416: Zdravie a bezpečnosť zákazníka (Customer Health and Safety),
- GRI 417: Marketing a označovanie (Marketing and Labeling),
- GRI 418: Ochrana osobných údajov zákazníka (Customer Privacy),
- GRI 419: Sociálno-ekonomický súlad (Socioeconomic Compliance).

GRI 401: Zamestnanosť (Employment)

Pracovnoprávny vzťah je právny vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom, na základe ktorého vznikajú obom stranám určité práva a povinnosti. Štandard GRI 401 sa zaoberá otázkami pracovných vzťahov a zamestnávania, čo zahŕňa nábor a prijímanie zamestnancov, schopnosť udržať si zamestnancov, pracovné podmienky, ktoré spoločnosť poskytuje, a taktiež zamestnávanie a pracovné podmienky v rámci dodávateľského reťazca. Spoločnosť by mala vykázať celkový počet nových zamestnancov, ktorých najala v danom období, vekovú kategóriu, pohlavie nových zamestnancov, oblasť, z ktorej pochádzajú, a tiež mieru fluktuácie zamestnancov v danom období. Vysoká miera fluktuácie môže naznačovať nespokojnosť zamestnancov alebo významné zmeny v štruktúre spoločnosti. Spoločnosť ďalej zverejňuje dávky, ktoré sú poskytované zamestnancom na plný úväzok (napríklad mzdy, sociálne a zdravotné poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie, stravné, dávky zo zákonného sociálneho fondu) a informácie o rodičovskej dovolenke. Môže ísť o celkový počet a pohlavie zamestnancov, ktorí majú nárok na rodičovskú dovolenku, počet a pohlavie zamestnancov, ktorí v danom období odišli na rodičovskú dovolenku alebo sa z nej vrátili naspäť do práce a podobne.

GRI 402: Vzťah medzi pracovníkmi a manažmentom (Labor/Management Relation)

Vzťah medzi pracovnou silou a manažmentom zahŕňa komunikáciu manažmentu so zamestnancami a ich zástupcami a spôsob komunikovania významných zmien v rámci spoločnosti. Tieto záležitosti by mali byť v súlade s právnymi normami a medzinárodnými štandardmi. Dôležitú úlohu v rámci komunikácie zohráva kolektívne vyjednávanie¹¹, ktoré predstavuje všetky rokovania medzi zamestnancami alebo ich zástupcami a zamestnávateľmi. V prípade významných prevádzkových zmien by mala spoločnosť tieto skutočnosti oznámiť zamestnancom a ich zástupcom minimálne niekoľko týždňov v predstihu. Prevádzkové zmeny v rámci spoločnosti môžu mať pozitívny alebo negatívny vplyv na zamestnancov. Včasná komunikácia medzi zamestnancami a zamestnávateľmi umožňuje porozumieť, aké dopady budú mať zmeny na obe strany, a tým pomáha vyhnúť sa alebo zmierniť ich negatívne dopady.

¹¹ Téma kolektívneho vyjednávania sa podrobnejšie venuje štandard GRI 407: Sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania (Freedom of Association and Collective Bargaining).

GRI 403: Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (Occupational Health and Safety)

Bezpečné a zdravé pracovné podmienky predstavujú prevenciu pred fyzickými aj psychickými ujмами a podporujú zdravie zamestnancov. Vyhodnotenie rizika a nebezpečenstva, pracovné školenia na tému bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zisťovanie a vyšetrowanie nehôd sú dôležitými prvkami na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov. Navyše môže spoločnosť podporovať zdravie zamestnancov poskytovaním rôznych zdravotníckych služieb a programov. Spoločnosť by mala vykázať všetky dôležité informácie o systéme riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, o chorobách, ktoré vyplynuli z pracovných rizík, o pracovných úrazoch, ich type a závažnosti a iných významných náležitostiach súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia zamestnancov pri práci.

GRI 404: Školenie a vzdelávanie (Training and Education)

Školenie a vzdelávanie zamestnancov predstavuje zvyšovanie schopností a výkonnosti zamestnancov a hodnotenie kariérneho vývoja. Školenia a vzdelávanie umožňujú prispôsobiť sa meniacim sa požiadavkám na pracovisku získaním nových znalostí a vedomostí. Vykazovaním informácií o školeniach a vzdelávaní zamestnancov spoločnosť informuje o jej investíciách do zvyšovania kvalifikácie zamestnancov. Spoločnosť v rámci GRI 404 zverejňuje počet hodín školení, ktoré zamestnanci absolvovali s rozdelením podľa pohlavia a kategórie zamestnancov, typ a rozsah rôznych programov na zvyšovanie schopností zamestnancov a informácie o pravidelných hodnoteniach kariérneho rozvoja zamestnancov. Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zvyšuje ľudský kapitál spoločnosti a prispieva k väčšej spokojnosti zamestnancov, s ktorou priamo súvisí lepší pracovný výkon.

GRI 405: Rozmanitosť a rovnaké príležitosti (Diversity and Equal Opportunity)

Štandard GRI 405 pokrýva oblasť rozmanitosti na pracovisku a rovnakých pracovných príležitostí. V rámci tohto štandardu spoločnosť zverejňuje informácie o podiele zamestnancov v rámci spoločnosti podľa pohlavia, vekovej kategórie a iných ukazovateľov rozmanitosti. Veková kategória sa delí na zamestnancov pod 30 rokov, od 30 do 50 rokov a zamestnancov nad 50 rokov. Spoločnosť ďalej vykazuje pomer základného platu a odmeňovania žien k mužom v jednotlivých kategóriách zamestnancov. Spoločnosť sa môže aktívne podieľať na podporovaní rozmanitosti, odstraňovaní rodovej zaujatosti a presadzovaní rovnakých pracovných príležitostí v rámci náboru zamestnancov,

príležitostí na pracovný postup a v rámci ich odmeňovania. Rovnocennosť odmeňovania a rovnaké pracovné príležitosti predstavujú dôležitý prvok spokojnosti a udržania si zamestnancov.

GRI 406: Nediskriminácia (Non-discrimination)

Diskriminácia znamená zaobchádzať s ľuďmi nerovnocenne, klásť nerovnú záťaž alebo odopierať benefity na základe individuálnych vlastností. Diskriminácia zahŕňa aj obťažovanie, ktoré predstavuje nevhodné vyjadrenia alebo činy voči určitej osobe. Od spoločností sa očakáva, že budú zabraňovať diskriminácii z akýchkoľvek dôvodov voči zamestnancom, zákazníkom, obchodným partnerom alebo iným zainteresovaným osobám. Diskriminácia môže mať mnoho rozličných dôvodov: pohlavie, vek, rasa, národnosť, náboženstvo, politické názory, sociálny pôvod, sexuálna orientácia, životný štýl a ďalšie. Spoločnosť by mala vykázat celkový počet prípadov diskriminácie, ktoré sa u nej vo vykazovanom období vyskytli, ich charakter a prijaté opatrenia na ich zabránenie. Zamedzovanie diskriminácii predstavuje jeden zo základných predpokladov spoločensky zodpovedného správania sa firiem.

GRI 407: Sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania (Freedom of Association and Collective Bargaining)

Sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania patria medzi základné ľudské práva. Od spoločností sa očakáva, že budú dodržiavať právo združovania sa zamestnancov a právo kolektívneho vyjednávania a nebudú prispievať k ich porušovaniu. Sloboda združovania predstavuje právo zamestnancov tvoriť, pripojiť sa alebo riadiť vlastné organizácie bez predchádzajúceho schválenia alebo zásahu štátu alebo iného subjektu. Kolektívne vyjednanie predstavuje rokovania medzi jedným alebo viacerými zamestnávateľmi alebo organizáciami zamestnávateľov a zamestnancami alebo organizáciami zamestnancov za účelom stanovenia pracovných podmienok a podmienok zamestnania alebo reguláciu vzťahov medzi zamestnávateľmi a zamestnancami. Spoločnosť by mala informovať o všetkých činnostiach a dodávateľoch, u ktorých sú porušované práva zamestnancov na združovanie a kolektívne vyjednanie alebo existuje významné riziko ich porušovania.

GRI 408: Detská práca (Child Labor)

Detská práca ohrozuje fyzický a duševný vývoj dieťaťa, oberá ho o detstvo a potenciál a prekáža v jeho vzdelaní. Dieťa je v GRI štandardoch definované ako osoba

do 15 rokov alebo do veku ukončenia povinnej školskej dochádzky, podľa toho, ktorý je vyšší. V určitých prípadoch sa ale môžu vyskytnúť výnimky, najmä v krajinách, v ktorých nie sú ekonomika a vzdelávacie zariadenia dostatočne vyvinuté, a uplatňuje sa minimálny vek 14 rokov. Minimálna veková hranica vykonávania nebezpečnej práce je 18 rokov. Nebezpečná detská práca predstavuje prácu, ktorá svojou povahou a okolnosťami ohrozuje bezpečnosť zdravie a morálku detí. Spoločnosť by mala zverejniť informácie o prevádzkových činnostiach a dodávateľoch, pri ktorých existuje riziko detskej práce alebo vystavenia mladých zamestnancov (do 18 rokov) nebezpečnej práci. Spoločnosti by mali zabráňovať využívaniu detskej práce a vyhnúť sa prispievaniu k detskej práci v rámci ich dodávateľských reťazcov a obchodných vzťahov. Odstraňovanie detskej práce je nevyhnutné pre ekonomický a ľudský rozvoj a je predmetom národnej legislatívy takmer vo všetkých štátoch.

GRI 409: Nútená alebo povinná práca (Forced or Compulsory Labor)

Nebyť vystavený nútenej alebo povinnej práci patrí medzi základné ľudské práva. Pod pojmom nútená alebo povinná práca rozumieme každú prácu alebo službu, ktorá je od určitej osoby vynútená pod hrozbou akéhokoľvek trestu a ku ktorej sa daná osoba dobrovoľne neponúkla. Medzi formy nútenej práce patrí napríklad nútená práca vo väzení (s výnimkou väzňov, ktorých práca je pod dohľadom verejnej moci), obchodovanie s ľuďmi za účelom nútenej práce, nátlak v zamestnaní a ďalšie. Spoločnosť zverejňuje informácie o činnostiach a dodávateľoch, pri ktorých existuje významné riziko nútenej alebo povinnej práce a opatrenia prijaté na zamedzenie všetkých foriem nútenej práce. Nútená práca predstavuje porušenie základných ľudských práv, zapríčiňuje chudobu a prekáža v ľudskom a ekonomickom rozvoji. Eliminácia a boj proti nútenej práci je dôležitým prvkom spoločenskej zodpovednosti firiem.

GRI 410: Bezpečnostné postupy (Security Practices)

Štandard GRI 410 sa zameriava na bezpečnostný personál a jeho správanie voči tretím stranám, potenciálne riziko nadmerného použitia sily alebo iného porušenia ľudských práv. Bezpečnostný personál môžu predstavovať buď zamestnanci danej spoločnosti alebo zamestnanci inej spoločnosti poskytujúcej bezpečnostné sily. Využívanie bezpečnostného personálu môže pomôcť prispievať k bezpečnému chodu spoločnosti a k bezpečnosti miestnej komunity. Na druhej strane môže mať využívanie bezpečnostného personálu aj negatívny dopad na ľudské práva, najmä v prípade neprimeraného použitia sily, neľudského zaobchádzania alebo diskriminácie. Poskytovanie efektívnych školení

zabezpečuje dodržanie ľudských práv a napomáha porozumieť, kedy a ako použiť silu vhodným spôsobom. Spoločnosť by preto mala uviesť podiel bezpečnostného personálu, ktorý absolvoval školenia v oblasti ľudských práv, a či sa dané školenia vzťahujú aj na bezpečnostných pracovníkov, ktorých zabezpečila iná spoločnosť.

GRI 411: Práva pôvodných obyvateľov (Rights of Indigenous Peoples)

Štandard GRI 411 sa zaoberá právami pôvodného obyvateľstva. Pôvodné obyvateľstvo môže byť definované ako domorodí obyvatelia v nezávislých krajinách, ktorých kultúrne, ekonomické a sociálne podmienky ich odlišujú od ostatných častí národného spoločenstva, a ktorých štatút je čiastočne alebo úplne regulovaný ich vlastnými zvykmi a tradíciami alebo špeciálnymi zákonmi a predpismi, alebo ako obyvateľstvo v nezávislých krajinách, ktoré je považované za domorodé na základe ich pôvodu z populácie, ktorá obývala územie v čase kolonizácie alebo stanovenia súčasných hraníc, a ktoré si, bez ohľadu na ich právne postavenie, zachováva všetky alebo niektoré vlastné ekonomické, politické a sociálne inštitúcie.¹² Očakáva sa, že spoločnosť bude rešpektovať práva pôvodného obyvateľstva a nebude ich svojou činnosťou a rozhodnutiami porušovať. Od spoločnosti sa vyžaduje, aby rešpektovala ich právo na informovaný súhlas v prípade záležitostí, ktoré ich priamo ovplyvňujú. Spoločnosť by mala zverejniť počet prípadov porušenia práv pôvodných obyvateľov, ich charakter a opatrenia, ktoré prijala.

GRI 412: Hodnotenie vplyvu na ľudské práva (Human Rights Assessment)

Spoločnosť môže mať vplyv na ľudské práva buď priamo svojou činnosťou, alebo nepriamo prostredníctvom vzťahov s inými stranami, napríklad obchodnými partnermi, vládou, miestnymi komunitami, alebo prostredníctvom svojich investícií. Spoločnosť by mala rešpektovať všetky ľudské práva a bojovať proti ich porušovaniu. Za účelom identifikácie, prevencie a zníženia negatívneho dopadu na ľudské práva môže spoločnosť vykonať posúdenie a zhodnotenie vplyvu na ľudské práva. Okrem toho môže zaviesť špeciálne školenia na tému ľudských práv alebo integrovať podmienky týkajúce sa dodržiavania ľudských práv do kontraktov s inými stranami. Spoločnosť by mala vykázat celkový počet prevádzkových činností, v rámci ktorých boli vykonané hodnotenia ľudských práv, celkový počet hodín školení týkajúcich sa ľudských práv a zamestnancov, ktorí sa zúčastnili týchto školení a informácie o významných investičných zmluvách

¹² Táto definícia pochádza z konferencie Medzinárodnej organizácie práce (International Labour Organization) na tému domorodého obyvateľstva v roku 1989.

a kontraktach s obchodnými partnermi, ktoré obsahujú ustanovenia o ľudských právach alebo boli vystavené preverovaniu ľudských práv.

GRI 413: Miestne komunity (Local Communities)

Spoločnosť môže mať svojou činnosťou významný vplyv na miestne komunity. V GRI štandardoch sú miestne komunity definované ako osoba alebo skupina osôb, ktoré žijú a/alebo pracujú v oblastiach, ktoré sú ekonomicky, environmentálne alebo spoločensky ovplyvňované činnosťou spoločnosti, či už pozitívne alebo negatívne. Očakáva sa, že spoločnosť sa bude snažiť predchádzať a vyhýbať sa negatívnym dopadom na miestne komunity. V prípade, že nie je možné vyhnúť sa negatívnym vplyvom, by mala spoločnosť tieto vplyvy primerane riadiť, zaoberať sa sťažnosťami a odškodniť miestnu komunitu za negatívne dopady. V rámci GRI 413 by mala spoločnosť zverejniť informácie o činnostiach, ktoré majú alebo môžu mať významné negatívne dopady na miestnu komunitu a informácie o činnostiach so zapojením miestnej komunity, o hodnotení dopadov spoločnosti na miestnu komunitu a o rozvojových programoch. Spoločnosť zverejnením týchto údajov informuje, že si je vedomá svojich dopadov na miestnu komunitu a má záujem na tom, aby boli negatívne dopady čo najnižšie. Spoločnosť môže realizovať rôzne rozvojové programy, ktorých cieľom je zmierňovať negatívne dopady na komunitu a vytvárať príležitosti na zvýšenie pozitívnych vplyvov.

GRI 414: Hodnotenie dodávateľa zo sociálneho hľadiska (Supplier Social Assessment)

Vplyv spoločnosti na svoje okolie nevyplýva iba z jej vlastnej činnosti, ale je aj dôsledkom vzťahov s inými organizáciami. Štandard GRI 414 sa zameriava na hodnotenie dodávateľov z hľadiska sociálnych aspektov. Spoločensky zodpovedná firma sa bude snažiť minimalizovať a predchádzať negatívnym sociálnym vplyvom v rámci jej dodávateľského reťazca. Negatívnym sociálnym vplyvom sa môže zabraňovať už v štádiu uzatvorenia zmlúv a dohôd s obchodnými partnermi. Spoločnosť by mala informovať o nových dodávateľoch, ktorí boli preverovaní z hľadiska sociálnych kritérií. Ako sociálne kritériá môžu poslúžiť jednotlivé témy GRI štandardov (napríklad bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, rovnaké pracovné príležitosti, nediskriminácia, sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania, detská a nútená práca a podobne). Spoločnosť ďalej zverejňuje informácie o významných negatívnych sociálnych dopadoch, ktoré sa vyskytli v rámci jej dodávateľského reťazca, a kroky, ktoré podnikla na ich vyriešenie.

GRI 415: Verejná politika (Public Policy)

Štandard GRI 415 sa zaoberá témou verejnej politiky. Spoločnosť sa môže podieľať na rozvoji verejnej politiky napríklad prostredníctvom lobovania a finančných alebo nepenažných príspevkov politickým stranám a politikom. Účasť spoločnosti na verejnej politike môže pozitívne podporiť rozvoj verejnej politiky, ktorá prospieva spoločnosti. Na druhej strane však môže vzniknúť riziko úplatkárstva, korupcie a ovplyvňovania. Preto by spoločnosť mala zverejniť celkovú peňažnú hodnotu finančných a nefinančných príspevkov politickým stranám a politickým záležitostiam, ktoré im priamo alebo nepriamo poskytla. Cieľom štandardu GRI 415 je určiť, ako a v akej miere spoločnosť podporuje politické veci, a minimalizovať riziko korupcie. Mnohé krajiny majú legislatívne obmedzenú hodnotu, ktorú môže spoločnosť vynaložiť na politickú podporu.

GRI 416: Zdravie a bezpečnosť zákazníka (Customer Health and Safety)

Spoločnosť by mala v rámci životného cyklu výrobkov alebo služieb venovať pozornosť aj téme zdravia a bezpečnosti a dodržiavať legislatívne predpisy a dobrovoľné kódexy z oblasti zdravia a bezpečnosti zákazníkov. Štandard GRI 416 poskytuje informácie o vplyve spoločnosti na zdravie a bezpečnosť zákazníkov a ako tieto vplyvy riadi. Zákazníci od výrobkov a služieb očakávajú, že budú uspokojivo fungovať a nebudú predstavovať riziko pre ich zdravie a bezpečnosť. V prípade, že ich bezpečnosť a zdravie sú negatívne ovplyvnené, majú právo na odškodnenie. Spoločnosť zverejňuje informácie o významných produktoch a službách, ktoré sú hodnotené z hľadiska vplyvov na zdravie a bezpečnosť zákazníkov. Spoločnosť ďalej vykazuje informácie o celkovom počte prípadov porušenia právnych predpisov alebo dobrovoľných kódexov, ktoré sa týkajú vplyvov výrobkov a služieb na zdravie a bezpečnosť, s rozdelením na porušenie právnych predpisov, ktoré mali za následok pokutu, porušenie právnych prepisov, pri ktorých dostala spoločnosť napomenutie, a porušenie dobrovoľných kódexov. V prípade, že spoločnosť nezaznamenala žiadne porušenia, môže sa o tejto skutočnosti stručne zmieniť.

GRI 417: Marketing a označovanie (Marketing and Labeling)

Štandard GRI 417 pokrýva oblasť označovania a informácií o výrobkoch a službách a marketingovú komunikáciu, čo zahŕňa prístup spotrebiteľov k presným a primeraným informáciám o pozitívnych a negatívnych vplyvoch výrobkov a služieb. Zodpovedná marketingová komunikácia a prístup k informáciám pomáhajú zákazníkom rozhodovať sa. Spoločnosť by mala zverejniť informácie o požiadavkách kladených na označovanie výrobkov a služieb, a o významných výrobkoch a službách, ktoré sú hodnotené z hľadiska

súladu s požiadavkami. Tieto požiadavky sa môžu týkať údajov o zložení produktov, o ich sociálnych a environmentálnych vplyvoch, o ich správnom a bezpečnom používaní a ich likvidácií, prípadne ďalšie významné informácie. Spoločnosť informuje aj o celkovom počte prípadov, pri ktorých sa zistilo nedodržanie právnych predpisov a dobrovoľných kódexov z oblasti označovania výrobkov a služieb a z oblasti marketingovej komunikácie. Ak spoločnosť za dané obdobie nezaznamená žiadny nesúlad, môže túto skutočnosť v krátkosti uviesť.

GRI 418: Ochrana osobných údajov zákazníka (Customer Privacy)

Štandard GRI 418 sa venuje téme ochrany osobných údajov zákazníka, vrátane straty údajov o zákazníkovi a porušenia súkromia zákazníka, čo môže vyplývať z nedodržania zákonov, právnych predpisov a iných noriem, ktoré sa týkajú ochrany osobných údajov zákazníka. Aby spoločnosť ochránila osobné údaje zákazníkov, mala by stanoviť hranice ich zhromažďovania, zbierať ich postupmi, ktoré sú v súlade so zákonom, a informovať o tom, ako ich získava, používa a zabezpečuje. Taktiež by mala údaje o zákazníkoch využívať a zverejňovať iba na účely, ktoré boli dohodnuté, a oznámiť akékoľvek zmeny v opatreniach na ochranu osobných údajov. Spoločnosť by mala vykázať informácie o všetkých opodstatnených sťažnostiach, ktoré dostala, týkajúcich sa porušenia ochrany osobných údajov zákazníka, a celkový počet únikov, krádeží alebo strát údajov o zákazníkoch. Od spoločnosti sa očakáva, že bude rešpektovať súkromie zákazníkov a bude zavádzať primerané opatrenia na zabezpečenie osobných údajov, ktoré zhromažďuje a spracováva.

GRI 419: Sociálno-ekonomický súlad (Socioeconomic Compliance)

Štandard GRI 419 venuje pozornosť súladu spoločnosti s právnymi normami zo sociálnej a ekonomickej oblasti, ktoré zahŕňajú zákony, medzinárodné deklarácie, dohovory a zmluvy, národné, regionálne a miestne predpisy a nariadenia. Nedodržiavanie právnych noriem môže viesť k účtovným a daňovým podvodom, úplatkárstvu, korupcii a iným problémom týkajúcich sa zamestnancov a pracovnej sily (napríklad diskriminácia na pracovisku). Spoločnosť by mala informovať o významných peňažných a nepeňažných sankciách, ktoré v danom období dostala za nedodržiavanie predpisov v sociálnej a ekonomickej oblasti a uviesť ich celkovú hodnotu. Spoločnosť môže tiež stručne informovať o tom, že v danom období nedostala žiadnu pokutu alebo inú nepeňažnú sankciu za nedodržanie sociálnych a ekonomických právnych predpisov.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Okrem finančných informácií vykazujú podniky v určitých prípadoch aj nefinančné informácie. Na vykazovanie nefinančných informácií sa v súčasnosti kladie čoraz väčší dôraz. Hlavným cieľom diplomovej práce je analyzovať obsah, rozsah a spôsob vykazovania nefinančných informácií vo vybraných podnikoch na Slovensku. Za účelom splnenia hlavného cieľa si stanovíme čiastkové ciele, ktorými sú:

- definovanie legislatívy a noriem, ktoré upravujú vykazovanie nefinančných informácií v Slovenskej republike,
- charakteristika spoločenskej zodpovednosti firiem (CSR),
- analýza GRI štandardov,
- výber vzorky podnikov vo zvolených segmentoch na základe zvoleného kritéria, ktorým je objem dosiahnutých tržieb za rok 2018,
- analýza nefinančných informácií, ich obsahu, rozsahu a zmien v jednotlivých podnikoch v rámci vybranej vzorky a ich vyhodnotenie.

Diplomovú prácu môžeme rozdeliť na dve základné časti – teoretickú časť a praktickú časť. V teoretickej časti najskôr spracujeme teoretické poznatky týkajúce sa nefinančných informácií a ich vykazovania. Informácie čerpáme najmä z platnej legislatívy upravujúcej vykazovanie nefinančných informácií, odborných článkov a medzinárodných štandardov vykazovania nefinančných informácií – GRI štandardov, ktoré sa dôkladne venujú oblasti nefinančných informácií. Analyzujeme povinnosť vykazovania nefinančných informácií vo výročnej správe podľa zákona o účtovníctve, oblasť spoločenskej zodpovednosti a jednotlivé GRI štandardy.

Pri spracovaní diplomovej práce využívame metódu indukcie a syntézy, najmä v časti týkajúcej sa spoločenskej zodpovednosti firiem, kde z údajov z viacerých odborných článkov dospejeme k charakteristike spoločenskej zodpovednosti. Prostredníctvom metódy abstrakcie z množstva získaných informácií vyberieme tie, ktoré sú podstatné pre diplomovú prácu a abstrahujeme od nepodstatných. V tretej časti práce využívame najmä metódu analýzy a komparácie.

Tretia časť diplomovej práce predstavuje praktickú časť, v ktorej analyzujeme vykazovanie nefinančných informácií vo vybranej vzorke podnikov v Slovenskej republike.

Pri výbere vzorky podnikov vychádzame z rebríčka najväčších podnikov na Slovensku, pričom kritérium veľkosti predstavuje objem tržieb dosiahnutých v roku 2018¹³. Do vzorky vyberieme spolu 24 podnikov - najskôr zvolíme štyri odvetvia, v rámci každého odvetvia následne vyberieme šesť najväčších podnikov podľa objemu dosiahnutých tržieb. Vo vybranej vzorke sa nachádzajú nasledujúce odvetvia:

1. automobilový priemysel,
2. maloobchod,
3. energetika,
4. financie.

Pomocou metódy analýzy skúmame obsah a rozsah nefinančných informácií vo výročných správach podnikov, pričom vychádzame z výročných správ za kalendárny alebo hospodársky rok 2018. V rámci každého podniku uvedieme tabuľku rozsahu nefinančných informácií podľa GRI štandardov. Rozsah určíme na základe počtu slov jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spadajú do série GRI 200, 300 alebo 400, z celkového počtu slov výročnej správy.

Metódou komparácie porovnáme nefinančné informácie vo výročnej správe za rok 2018 s nefinančnými informáciami vo výročných správach za predchádzajúce obdobia a zistíme najväčšie zmeny. Výročné správy podnikov sme získali z Registra účtovných závierok. Okrem výročných správ analyzujeme aj webové stránky jednotlivých podnikov, v rámci čoho pri každom podniku uvedieme, či na webovej stránke zverejňuje nefinančné informácie a ak áno, aký je obsah daných informácií. Webové stránky sme analyzovali na prelome rokov 2019 a 2020.

Na záver každého odvetvia zistené údaje zhrnieme v tabuľke, pričom sa zameriavame najmä na informácie z ekologickej, zamestnaneckej a sociálnej oblasti. V tabuľke uvedieme aj rozsah týchto informácií. Pri zisťovaní rozsahu postupujeme rovnako ako pri rozsahu informácií podľa GRI štandardov, teda na základe počtu slov ekologických, zamestnaneckých a sociálnych informácií z celkového počtu slov výročnej správy. Za každé odvetvie vyčíslime priemerný počet slov týchto informácií, na základe čoho odvetvia na konci tretej časti diplomovej práce navzájom porovnáme.

¹³ Databáza finančných údajov zverejnená na webovom portáli FinStat.sk.

3 Výsledky práce

Ako sme uviedli v predchádzajúcej kapitole, v tretej časti diplomovej práce budeme analyzovať vykazovanie nefinančných informácií v konkrétnych podnikoch pôsobiacich v Slovenskej republike. Vzorku podnikov s vybranými ukazovateľmi uvádzame v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 – Vzorka podnikov s vybranými ukazovateľmi za rok 2018

Názov	SK NACE	Tržby 2018 v mil. € ¹⁴	Zisk 2018 v mil. € ¹⁵	Forma vlastníctva ¹⁶	Počet strán VS ¹⁷
Automobilový priemysel:					
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.	29100	10 380	192	súkromné	63
				zahraničné (Luxembursko)	
Kia Motors Slovakia s. r. o.	29100	5 186	241	súkromné	21
				zahraničné (Kórejská republika)	
PCA Slovakia, s. r. o.	29100	2 793	37	súkromné	27
				zahraničné (Francúzsko)	
Mobis Slovakia s. r. o.	29320	1 480	45	súkromné	13
				zahraničné (Kórejská republika)	
SAS Automotive s. r. o.	29320	910	10	súkromné	2
				zahraničné (Nemecko)	
Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.	29320	864	-19	súkromné	9
				zahraničné (Španielsko)	
Maloobchod:					
TESCO STORES SR, a. s.	47190	1 433	50	súkromné	1
				zahraničné (Holandsko)	
Lidl Slovenská republika, v. o. s.	47110	1 234	112	súkromné	12
				zahraničné (Nemecko)	
Kaufland Slovenská republika, v. o. s.	47190	1 110	49	súkromné	11
				zahraničné (Nemecko)	
BILLA s. r. o.	47110	607	6	súkromné	27
				zahraničné (Rakúsko)	
SHELL Slovakia, s. r. o.	47300	445	14	súkromné	4
				zahraničné (Veľká Británia)	
NAY a. s.	47540	319	5	súkromné	37
				tuzemské	

¹⁴ Zaokrúhlené matematicky na celé číslo.

¹⁵ Zaokrúhlené matematicky na celé číslo.

¹⁶ Na základe priameho vlastníctva.

¹⁷ Počet strán výročnej správy bez priloženej účtovnej zvierky a správy nezávislého audítora.

Energetika:					
Slovenské elektrárne, a. s.	35110	2 426	25	66 % súkromné, 34 % štátne 66 % zahraničné (Holandsko), 34 % tuzemské	76 ¹⁸
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	35230	1 526	314	štátne tuzemské	29
ZSE Energia, a. s.	35140	839	15	súkromné tuzemské	25
Západoslovenská distribučná, a. s.	35130	521	65	súkromné tuzemské	16
Východoslovenská energetika, a. s.	35140	452	9	súkromné tuzemské	16
Stredoslovenská distribučná, a. s.	35130	441	40	súkromné tuzemské	24 ¹⁹
Financie:					
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.	84300	3 135	90	štátne tuzemské	32
DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.	84300	1 400	36	súkromné zahraničné (Holandsko)	24
Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.	65120	670	76	súkromné zahraničné (Nemecko)	34
Slovenská sporiteľňa, a. s.	64190	635	180	súkromné zahraničné (Rakúsko)	63
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	65120	618	36	súkromné 94,37 % zahraničné (Rakúsko), 5,63 % tuzemské	52
Všeobecná úverová banka, a. s.	64190	555	156	súkromné 97,92 % zahraničné (z toho 97,03 % Luxembursko), 2,08 % tuzemské	43

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a finančných údajov zverejnených na webovom portáli FinStat.sk.

3.1 Automobilový priemysel

Prvým odvetvím v rámci skúmanej vzorky je automobilový priemysel. Vykazovanie nefinančných informácií vo výročných správach za rok 2018 budeme analyzovať v šiestich najväčších automobilových spoločnostiach pôsobiacich na Slovensku. Podľa tržieb dosiahnutých za rok 2018 sa všetkých šesť vybraných automobilových spoločností

¹⁸ Celkový počet strán výročnej správy je 152, ale približne polovicu predstavuje preklad do anglického jazyka.

¹⁹ Celkový počet strán výročnej správy je 49, ale približne polovicu predstavuje preklad do anglického jazyka.

umiestnilo medzi prvými dvadsiatimi spoločnosťami s najväčšími tržbami, čo dokazuje, že automobilový priemysel patrí medzi najvýznamnejšie odvetvia na Slovensku.

3.1.1 VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.

Spoločnosť VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s. bola v rebríčku najväčších podnikov na Slovensku podľa tržieb za rok 2018 na prvom mieste, a to nielen v rámci automobilového priemyslu ale aj celkovo spomedzi všetkých podnikov. Hlavnou činnosťou tejto spoločnosti je výroba a montáž motorových vozidiel, ich súčastí, komponentov a dielov. Spoločnosť dosiahla v roku 2018 tržby 10 380 075 000 € a zisk 191 902 000 €. Počet zamestnancov²⁰ bol 14 800. Celková hodnota aktív spoločnosti dosahuje 3 miliardy €.

Vo svojej výročnej správe za rok 2018 spoločnosť detailne informuje o svojich aktivitách v rámci zamestnaneckej, sociálnej a ekologickej oblasti. Spoločnosť poskytuje svojim zamestnancom množstvo benefitov: odmeny, rôzne druhy príspevkov, 13. a 14. plat, voľno navyše pri určitých príležitostiach, športové a zábavné programy pre zamestnancov a ich rodiny, lekárska prehliadka, doprava a ubytovanie. Okrem zamestnancov spoločnosť prispieva aj verejnosti. Spoločnosť založila Nadáciu Volkswagen Slovakia, prostredníctvom ktorej realizuje vzdelávacie programy v rôznych oblastiach a prispieva na dobročinné účely. Nadácia v roku 2018 darovala občianskemu združeniu Červený nos nový automobil, Národnému ústavu detských chorôb v Bratislave zabezpečila moderný ultrazvuk a podporila obnovu priestorov. Spoločnosť sa zapája do zbierky Deň narcisov, v rámci ktorej organizuje zbierku vo svojich závodoch, ale tiež na iných miestach Bratislavy a sama prispieva určitou finančnou čiastkou.

Spoločnosť v neposlednom rade zverejňuje informácie týkajúce sa environmentálnej oblasti. Automobilový priemysel značne zaťažuje životné prostredie, a preto spoločnosť zaviedla stratégiu trvalo udržateľnej výroby automobilov, ktorú nazvala „Think Blue. Factory“. Cieľom stratégie je znížiť spotrebu energií, vody a zredukovať množstvo odpadu a emisií vyprodukovaných pri výrobe. V tabuľke č. 2 uvádzame rozsah nefinančných informácií vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

²⁰ Počtom zamestnancov rozumieme v celej diplomovej práci priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2018.

Tabuľka č. 2 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.	424/7089	459/7089	1826/7089

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výrazná zmena vo výročnej správe spoločnosti nastala medzi rokmi 2015 a 2016. Rozsah výročnej správy sa takmer stonásobil a táto zmena sa týkala aj nefinančných informácií. Spoločnosť začala vykazovať podrobnejšie nefinančné informácie a pribudli informácie zo spoločenskej oblasti, ktoré sa v predošlých výročných správach vôbec nenachádzali. Takisto sa v tomto období zmenila aj formálna a vizuálna stránka výročnej správy.

Podrobné informácie o zodpovednom postavení k životnému prostrediu a jeho ochrane zo strany spoločnosti sa nachádzajú na jej webovej stránke. Spoločnosť na stránke zverejňuje informácie o nakladaní s odpadmi, ochrane vody a ovzdušia, vrátane výsledkov merania emisií, informácie o environmentálnom manažmente, environmentálnych cieľoch a už spomínanej stratégii udržateľného rozvoja „Think Blue. Factory“. Prostredníctvom webovej stránky spoločnosť prezentuje tiež dva typy ekologických automobilov, ktoré v súčasnosti vyrába – Volkswagen e-up! a Volkswagen eco up!

3.1.2 Kia Motors Slovakia s. r. o.

Spoločnosť Kia Motors Slovakia s. r. o. obsadila v rebríčku najväčších podnikov celkovo druhé miesto. Zaoberá sa výrobou motorov a motorových vozidiel. Tržby spoločnosti za rok 2018 predstavovali 5 185 633 000 € a zisk 240 681 000 €. Spoločnosť zamestnávala priemerne 3 748 zamestnancov a disponovala aktívami v hodnote približne 2,2 miliardy €.

Podobne ako spoločnosť VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s., aj Kia Motors Slovakia s. r. o. zverejňuje vo svojej výročnej správe podrobné informácie z oblasti spoločensky zodpovedného podnikania. Spoločnosť zaviedla v roku 2017 environmentálnu stratégiu 2020, v ktorej si stanovila základné ciele, ktoré chce v rámci ochrany životného

prostredia dosiahnuť. Prvou oblasťou stratégie je zvyšovanie environmentálneho povedomia u svojich zamestnancov a informovanie o možnostiach ochrany životného prostredia. Druhým cieľom je znižovať množstvo emisií a spotrebovaných energií pri výrobe a využívať ekologické technológie. Poslednou oblasťou stratégie je zameranie sa na odpad, ktorý môže predstavovať nový zdroj, a preto spoločnosť kladie veľký dôraz na recykláciu a znovu používanie odpadu.

V rámci starostlivosti o zamestnancov spoločnosť vo výročnej správe informuje o zamestnaneckých výhodách, ktoré môžu jej zamestnanci využívať – lekára, ktorý je zamestnancom k dispozícii v priestoroch firmy, peňažné odmeny, výhody týkajúce sa voľnočasových aktivít a organizovanie podujatí pre zamestnancov a ich rodinu, napríklad Deň otvorených dverí, MDŽ, Mikuláš. Veľký význam pre rozvoj a odborný rast zamestnancov majú aj školenia a vzdelávacie programy pre zamestnancov a zapájanie zamestnancov do určitých rozhodovacích procesov. Spoločnosť sa tiež hlási k dodržiavaniu etických pravidiel, vrátane boja proti korupcii, dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže a ochrany osobných údajov.

Vo výročnej správe Spoločnosť zverejňuje aj informácie, ktoré sa týkajú sociálnej oblasti. Spoločnosť sa zodpovedne stavia voči miestnej komunite, finančnými a nefinančnými darmi prispieva rôznym inštitúciám a prostredníctvom Nadácie Kia Motors Slovakia realizuje mnohé projekty, a to najmä v Žilinskom kraji, kde má sídlo. Spoločnosť prispela nefinančnými darmi napríklad dobrovoľným hasičským zborom zo Žiliny a okolitých obcí, Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Žiline, základným školám v regióne Žiliny a Žilinským detským jasliam. Slovenskému Červenému krížu darovala 20 automobilov a prispela aj finančnou čiastkou. Nadácia organizuje alebo sa zapája do vzdelávacích a športových projektov, napríklad „Detská lyžiarska škola“, „Detská anglická univerzita“, „Športový deň“, „Beží celá rodina“, „Štvorlístok pre talenty“, „Krajšia škôlka“ a mnohé ďalšie. V roku 2018 spoločnosť spustila v Žiline projekt „BikeKIA“, ktorý predstavuje tzv. bikesharing, teda zdieľanie verejných mestských bicyklov. Rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť zverejňuje vo svojej výročnej správe za rok 2018, rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Kia Motors Slovakia s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Kia Motors Slovakia s. r. o.	377/5581	530/5581	1434/5581

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Nefinančné informácie vo výročných správach spoločnosti za posledných 5 rokov sa od seba obsahovo a rozsahovo výrazne neodlišujú. Spoločnosť v nich uvádza informácie z environmentálnej, sociálnej a zamestnaneckej oblasti. Zmena nastala ešte medzi rokmi 2007 a 2008. Spoločnosť začala v roku 2008 vykazovať rozsiahlejšie nefinančné informácie v samostatnej časti. Do roku 2007 zverejňovala iba veľmi stručné nefinančné informácie. Počas ďalších rokov postupne pribúdali konkrétnejšie a podrobnejšie informácie.

Spoločnosť zverejňuje informácie o ochrane životného prostredia aj na svojej webovej stránke. Informuje prostredníctvom nej o stanovených ekologických cieľoch, environmentálnej politike a stratégii. Na webovej stránke nájdeme tiež podrobné informácie o Nadácii Kia Motors Slovakia, ktorá sa angažuje najmä v oblasti vzdelávacích, dobrovoľníckych a športových aktivít.

3.1.3 PCA Slovakia, s. r. o.

Spoločnosť PCA Slovakia, s. r. o. sídliaca v Trnave sa zameriava na produkciu automobilov a ich súčastí. Na základe dosiahnutých tržieb za rok 2018 patrí medzi päť najväčších podnikov na Slovenku – hodnota tržieb predstavovala sumu 2 792 845 000 €. Spoločnosť v roku 2018 vyprodukovala zisk 37 263 000 €. Počet zamestnancov bol 3 766 a hodnota aktív približne 815 miliónov €.

Rovnako ako vyššie spomenuté automobilové závody, aj spoločnosť PCA Slovakia, s. r. o. zverejňuje vo svojej výročnej správe informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti. Spoločnosť informuje o množstve zdrojov, ktoré vynakladá na starostlivosť o svojich zamestnancov a o rozličných peňažných a nepeňažných benefitoch, ktoré môžu využívať, napríklad podnikové byty, príspevky na stravovanie, rekreáciu, športové aktivity. Spoločnosť vypracovala pre zamestnancov systém voliteľných benefitov, čo znamená, že

každý zamestnanec si môže z ponuky benefitov vybrať tie, ktoré mu najviac vyhovujú. Spoločnosť poskytuje zamestnancom možnosť rozvoja a vzdelávania prostredníctvom rôznych školení. Rovnako ako predchádzajúce spoločnosti organizuje pre zamestnancov a ich rodiny aj mimopracovné aktivity, ako sú napríklad Deň otvorených dverí, Deň detí, Vianočné trhy či Mikuláš.

Pre komunitu a verejnosť usporadúva najmä športové akcie, predovšetkým v Trnave a okolí. Spoločnosť zastrešuje organizáciu Asociácia športu PSA, ktorá podporuje rozvoj telesnej kultúry. Spoločnosť organizuje športové podujatia takmer každý druhý mesiac. Pre deti organizuje detský hokejový turnaj „PSA Hockey Cup“, pre bežcov „PSA City Run“ a „PSA Run polmaratón“. Počas leta organizuje spolu s mestom Trnava jazdu na bicykloch a kolieskových korčuliach „PSA TT- Inline“.

Spoločnosť si uvedomuje negatívne vplyvy automobilového priemyslu na životné prostredie a snaží sa ich čo najviac zredukovať. Spoločnosť zverejňuje svoju environmentálnu politiku, ktorej cieľom je chrániť životné prostredie a efektívne narábať s energiami. Spoločnosť v rámci výroby zaviedla opatrenia na zníženie spotreby vody a energií, riadenie vyprodukovaných emisií, riadenie odpadov, vrátane ich triedenia a zhodnocovania a ďalšie dôležité kroky potrebné na minimalizáciu negatívnych dopadov jej výroby. Tabuľka č. 4 informuje o rozsahu nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe za rok 2018, ktoré sú rozdelené podľa jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 4 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti PCA Slovakia, s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
PCA Slovakia, s. r. o.	488/4221	821/4221	768/4221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Nefinančné informácie týkajúce sa zamestnancov a starostlivosti o nich, verejnosti a životného prostredia spoločnosť zverejňovala už vo výročnej správe za účtovné obdobie 2008. Výrazná zmena vo zverejňovaní nefinančných informácií spoločnosti v priebehu rokov nenastala. Rozsahovo sú nefinančné informácie za jednotlivé roky zhruba rovnaké, obsah informácií sa prispôboval údajom konkrétneho roka. Viditeľná zmena nastala najmä vo vizuálnej a formálnej stránke medzi rokmi 2016 a 2017.

Nefinančné informácie spoločnosti nájdeme nielen vo výročnej správe, ale aj na jej webovej stránke. Spoločnosť na stránke uvádza informácie z ekologickej oblasti rovnaké ako vo svojej výročnej správe. Okrem toho sa na stránke dozvieme podrobnosti o všetkých podujatiach a akciách pre zamestnancov a verejnosť, ktoré aktuálne aj historicky organizuje.

3.1.4 Mobis Slovakia s. r. o.

Spoločnosť Mobis Slovakia s. r. o. na rozdiel od už spomínaných spoločností nevyrába motorové vozidlá, ale iba ich súčasti a moduly. Svoje produkty vyrába výhradne pre dve automobilové značky – Kia Motors a Hyundai Motor. Sídlí neďaleko automobilového závodu Kia Motors Slovakia s. r. o. pri Žiline. V roku 2018 dosiahla spoločnosť tržby 1 479 930 000 € a zisk 45 366 000 €. Hodnota aktív dosiahla približne 474 miliónov €. Počet zamestnancov predstavoval 2 047 zamestnancov.

Z oblasti nefinančných informácií spoločnosť vo výročnej správe vykazuje v podstate iba informácie, ktoré sa týkajú environmentálnej oblasti. Spoločnosť sa usiluje o elimináciu negatívnych vplyvov a rešpektuje legislatívu upravujúcu danú oblasť. Pravidelne uskutočňuje merania vody a ovzdušia. Spoločnosť zverejňuje podrobné informácie o odpadoch, v rámci ktorých uvádza celkový objem odpadov (vyprodukovaných, zhodnotených, zneškodnených a podobne) a ich charakter. V tabuľke č. 5 uvádzame rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť zverejňuje vo svojej výročnej správe za rok 2018, rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 5 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Mobis Slovakia s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Mobis Slovakia s. r. o.	51/2099	334/2099	0/2099

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Spoločnosť vo všetkých výročných správach prezentuje informácie o vplyve na životné prostredie. Rozsah zostáva v podstate nezmenený, rovnako ako aj obsah informácií, v rámci ktorého sa menili poväčšine iba číselné údaje podľa aktuálneho roka. Informácie zo zamestnaneckej a spoločenskej oblasti sa v žiadnej výročnej správe

spoločnosti nenachádzajú. Výraznejšie sa zmenila iba formálna a vizuálna stránka výročnej správy, a to medzi rokmi 2013 a 2014.

Na webovej stránke spoločnosti nenájdeme skoro žiadne informácie z nefinančnej oblasti. Spoločnosť tu zverejňuje iba správu o nakladaní s odpadmi, ktoré vznikajú pri výrobných činnostiach, a hlavné zásady týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

3.1.5 SAS Automotive s. r. o.

Spoločnosť SAS Automotive s. r. o., ktorá sídli v Bratislave, sa zaoberá predovšetkým výrobou prístrojových dosiek pre rôzne značky a typy automobilov. Hodnota tržieb v roku 2018 predstavovala 909 870 425 € a hodnota zisku 9 600 839 €. Počet zamestnancov bol 569 a hodnota aktív spoločnosti dosiahla necelých 125 miliónov €.

Vo výročnej správe za rok 2018 spoločnosť neuvádza takmer žiadne informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Spoločnosť iba v rámci jednej vety uvádza svoj záväzok chrániť životné prostredie a zabráňovať jeho poškodzovaniu podľa zásad spoločensky zodpovedného podnikania a legislatívnych predpisov. Okrem toho je vo výročnej správe uvedené, že spoločnosť vytvára pre svojich zamestnancov vhodné pracovné prostredie, ale tiež neudáva žiadne bližšie a konkrétnejšie informácie. Rozsah nefinančných informácií vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do troch sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti SAS Automotive s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
SAS Automotive s. r. o.	11/737	15/737	43/737

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výročná správa spoločnosti zostáva v priebehu rokov v podstate nezmenená. Menili sa väčšinou iba číselné a finančné údaje podľa výsledkov daného roka. Konkrétne nefinančné informácie sa nenachádzajú v žiadnej výročnej správe, spoločnosť vždy iba všeobecne uvedie, že sa zaväzuje dbať na životné prostredie a vytvárať vhodné podmienky

pre zamestnancov. Počas jednotlivých rokov sa nezmenil rozsah informácií, ani formálna či vizuálna stránka výročnej správy.

Na webovej stránke spoločnosť informuje o tom, že podniká zodpovedne a udržateľne. Na stránke nájdeme najmä informácie zo zamestnaneckej oblasti. Spoločnosť pre zamestnancov vytvára produktívne pracovné prostredie, kladie dôraz na motiváciu a kvalifikáciu zamestnancov, ale tiež medziľudské vzťahy. Zamestnanci sa môžu zapájať do rozhodovacích procesov a predkladať návrhy na zlepšenie.

3.1.6 Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.

Spoločnosť Faurecia Automotive Slovakia s. r. o. sa zameriava na výrobu automobilových súčiastok, komponentov a príslušenstva. Medzi jej hlavných zákazníkov patria automobilové koncerny PSA Group a Volkswagen Group. V roku 2018 vyprodukovala tržby v hodnote 864 329 000 €, ale kvôli vysokej hodnote nákladov bola výsledkom hospodárenia strata v sume 18 785 000 €. Počet zamestnancov spoločnosti predstavoval 2 504 zamestnancov a aktíva dosiahli hodnotu približne 221 miliónov €.

Vo výročnej správe zverejňuje spoločnosť nefinančné informácie najmä zo zamestnaneckej oblasti. V rámci nej zdôrazňuje dôležitosť rozvoja a vzdelávania zamestnancov, preto im zabezpečuje rozličné školenia, či už školenia technického zamerania alebo jazykové kurzy. Okrem toho kladie dôraz aj na ochranu zdravia a bezpečnosť zamestnancov pri práci. Pre svojich zamestnancov vytvorila sociálny program, v rámci ktorého im ponúka rôzne príspevky, kultúrne, športové a rekreačné aktivity, lekárske prehliadky a podobne. Spoločnosť vykazuje aj množstvo zdrojov vynaložených na vzdelávanie a sociálnu starostlivosť o zamestnancov.

Nefinančné informácie o vplyve spoločnosti na environmentálnu oblasť sú vo výročnej správe iba stručne spomenuté. Spoločnosť pri výrobe používa látky a technológie, ktoré v menšej miere znečisťujú životné prostredie, a recykluje odpad. Ako cieľ si v rámci ekologickej oblasti spoločnosť stanovuje neustále znižovanie negatívnych dopadov jej činnosti na životné prostredie. V tabuľke č. 7 uvádzame rozsah jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených podľa sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 7 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Faurecia Automotive Slovakia s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.	27/2646	63/2646	192/2646

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

V jednotlivých výročných správach spoločnosť uvádza takmer rovnaké nefinančné informácie zo zamestnaneckej oblasti, v rámci ktorých sa menia iba číselné údaje na základe konkrétneho obdobia. Ekologické informácie sú vo všetkých výročných správach identické, všeobecne spomenuté. Rozsah nefinančných informácií a formálna a vizuálna stránka výročnej správy ostávajú rovnaké.

Informácie z ekologickej oblasti a oblasti trvalo udržateľného rozvoja môžeme nájsť aj na webovej stránke spoločnosti. Cieľom spoločnosti je minimalizovať zaťažovanie životného prostredia a zlepšovať kvalitu ovzdušia, ktoré je klasickými motorovými vozidlami značne znečistené. Spoločnosť informuje o svojich technológiách a systémoch, ktoré pomáhajú výrazne redukovať emisie a sú šetrnejšie k životnému prostrediu.

3.1.7 Zhrnutie zistených výsledkov z automobilového priemyslu

Vzorku spoločností patriacich do odvetvia automobilového priemyslu môžeme rozdeliť na dve skupiny. Do prvej skupiny patria tri najväčšie spoločnosti z automobilového priemyslu na Slovensku – VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s., Kia Motors Slovakia s. r. o. a PCA Slovakia, s. r. o., ktorých hlavnou činnosťou je predovšetkým výroba motorových vozidiel. Tieto spoločnosti vykazujú vo svojich výročných správach podrobné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Všetky tri spoločnosti zverejňujú informácie z ekologickej, zamestnaneckej aj sociálnej oblasti. Druhú skupinu predstavujú spoločnosti, ktoré nevyrábajú motorové vozidlá, ale ich komponenty a súčasti. Do tejto skupiny patria spoločnosti Mobis Slovakia s. r. o., SAS Automotive s. r. o. a Faurecia Automotive Slovakia s. r. o. Vo svojich výročných správach nevykazujú rozsiahle informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Niektoré nefinančné informácie sa vo výročných správach týchto spoločností vôbec nenachádzajú alebo sú iba stručne spomenuté. V tabuľke č. 8

uvádzame rozsah ekologických, sociálnych a zamestnaneckých informácií, ktoré najväčšie spoločnosti z automobilového priemyslu vykazujú vo výročnej správe za rok 2018.

Tabuľka č. 8 – Nefinančné informácie vo výročnej správe v automobilovom priemysle za rok 2018

Spoločnosť	Výročná správa za rok 2018					
	Ekológia	Rozsah	Sociálna oblasť	Rozsah	Zamestnanci	Rozsah
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.	áno	459/7089	áno	581/7089	áno	940/7089
Kia Motors Slovakia s. r. o.	áno	530/5581	áno	474/5581	áno	724/5581
PCA Slovakia, s. r. o.	áno	821/4221	áno	252/4221	áno	516/4221
Mobis Slovakia s. r. o.	áno	334/2099	nie	0/2099	nie	0/2099
SAS Automotive s. r. o.	iba stručne spomenuté	15/737	nie	0/737	iba stručne spomenuté	43/737
Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.	iba stručne spomenuté	63/2646	nie	0/2646	áno	192/2646
Priemer za odvetvie	-	370/3729	-	218/3729	-	403/3729

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov nefinančných informácií vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Nefinančné informácie sa obsahovo a rozsahovo najvýraznejšie zmenili vo výročných správach spoločností VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s. a Kia Motors Slovakia s. r. o. V tretej najväčšej automobilovej spoločnosti – PCA Slovakia, s. r. o. – sa zmenila hlavne formálna a vizuálna stránka výročnej správy, informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti sa nachádzajú vo všetkých výročných správach. V ostatných spoločnostiach výrazné zmeny nenastali alebo sa zmenila iba vizuálna a formálna stránka výročnej správy a v nej prezentovaných informácií.

Na svojich webových stránkach zverejňujú spoločnosti predovšetkým informácie z ekologickej oblasti, čo vyplýva z povahy ich podnikateľskej činnosti – keďže automobilový priemysel znečisťuje životné prostredie, spoločnosti zverejňujú informácie o tom, ako sa snažia tomuto znečisťovaniu zabrániť. Zmeny, ktoré nastali vo vykázaných nefinančných informáciách a nefinančné informácie, ktoré spoločnosti automobilového priemyslu zverejňujú na webovej stránke, sú uvedené v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9 – Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v automobilovom priemysle

Spoločnosť	Zmeny v prezentovaných nefinančných informáciách a obdobie zmeny	Nefinančné informácie na webovej stránke
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s.	rozsah, obsah, formálna a vizuálna stránka: 2015/2016	ekologické
Kia Motors Slovakia s. r. o.	obsah a rozsah: 2007/2008	ekologické
PCA Slovakia, s. r. o.	formálna a vizuálna stránka: 2016/2017	ekologické, podujatia a akcie
Mobis Slovakia s. r. o.	formálna a vizuálna stránka: 2013/2014	takmer žiadne
SAS Automotive s. r. o.	žiadne	zamestnanecké
Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.	žiadne	ekologické

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a webových stránok spoločností.

3.2 Maloobchod

Výročné správy za rok 2018 a v nich prezentované nefinančné informácie budeme v nasledujúcej časti analyzovať v šiestich najväčších spoločnostiach z odvetvia maloobchodu na Slovensku. Medzi najväčšie maloobchodné spoločnosti podľa tržieb dosiahnutých v roku 2018 patria predovšetkým nadnárodné obchodné reťazce predávajúce prevažne potraviny.

3.2.1 *TESCO STORES SR, a. s.*

Spoločnosť *TESCO STORES SR, a. s.* uplatňuje účtovné obdobie hospodársky rok, ktorý sa začína 1. marca a končí 28. februára (prípadne 29. februára v priestupnom roku). Hlavnou činnosťou spoločnosti je maloobchodný predaj potravín a iného spotrebného tovaru. Tržby spoločnosti v hospodárskom roku 2018 predstavovali hodnotu 1 433 342 000 € a zisk predstavoval 49 784 000 €. Hodnota aktív dosiahla necelých 922 miliónov € a počet zamestnancov bol 8 517.

Individuálna výročná správa spoločnosti za obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 je veľmi stručná, jej rozsah bez priloženej individuálnej účtovnej závierky predstavuje iba jednu stranu. Z oblasti nefinančných údajov sa z výročnej správy spoločnosti dozvieme iba veľmi málo informácií. Spoločnosť si ako predajca prevažne potravín stanovila za cieľ redukovať objem potravinového odpadu a zapájať sa tak do boja proti plytvaniu potravinami. Okrem tohto faktu nenájdeme vo výročnej správe spoločnosti ďalšie nefinančné informácie. V tabuľke č. 10 uvádzame rozsah nefinančných informácií vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018, rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 10 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti TESCO STORES SR, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
TESCO STORES SR, a. s.	0/254	50/254	0/254

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Rozsah výročných správ spoločnosti bez účtovnej závierky sa počas rokov pohybuje v rozmedzí jednej až dvoch strán. Nezmenila sa ani formálna a vizuálna stránka prezentácie. Výrazné zmeny nenastali ani v rámci obsahu nefinančných informácií zverejňovaných vo výročnej správe. Menší rozdiel nastal vo výročnej správe za obdobie začínajúce 1. marca 2017 a končiace 28. februára 2018, keby spoločnosť začala uvádzať stručné údaje zaoberajúce sa problematikou potravinového odpadu. V predošliých výročných správach spoločnosť nevykazovala žiadne informácie z oblasti zodpovedného podnikania.

Podrobné a obsiahne informácie, ktoré sa týkajú spoločenskej zodpovednosti, však nájdeme na webovej stránke obchodného reťazca TESCO. Spoločnosť sa na stránke podrobnejšie venuje problematike potravinového odpadu a jeho znižovania a informuje o rôznych aktivitách a projektoch, ktoré prostredníctvom svojej Nadácie Tesco organizuje v rámci sociálnej pomoci, vzdelávania alebo rozvoja miestnych komunít. Spoločnosť spolupracuje a podporuje rozvoj Potravinovej banky Slovenska, prostredníctvom ktorej môže darovať prebytky potravín ľuďom, ktorí ich potrebujú. Tesco každoročne organizuje potravinovú zbierku, v rámci ktorej môžu zákazníci nakúpiť a darovať tovar ľuďom v núdzi. Najznámejším projektom spoločnosti Tesco na rozvoj komunít je projekt „Vy rozhodujete,

my pomáhame“, ktorý slúži na zlepšenie prostredia a podporu komúnít. Okrem toho sa zamestnanci zapájajú do rôznych menších dobrovoľníckych aktivít.

Na webovej stránke nájdeme aj informácie zo zamestnaneckej oblasti. Tesco ponúka svojim zamestnancom rôzne benefity – odmeny, zľavy na nákupy v Tescu, multisport kartu, voľno navyše pri významných životných udalostiach, bezplatné právne a finančné poradenstvo, organizovanie športových aktivít a programu „Bud' fit“ zameraného na zdravý životný štýl. Tesco takisto investuje do rozvoja a vzdelávania svojich zamestnancov. Pre zamestnancov v ťažkej životnej situácii je zriadený projekt „Tesco Anjel“, v rámci ktorého Tesco ale aj ostatní kolegovia finančne prispievajú na pomoc týmto zamestnancom.

3.2.2 Lidl Slovenská republika, v. o. s.

Spoločnosť Lidl Slovenská republika, v. o. s. sa zaoberá predajom potravín a spotrebného tovaru v rámci maloobchodu. Ako účtovné obdobie uplatňuje hospodársky rok od 1. marca do 28. februára, resp. 29. februára v priestupnom roku. V hospodárskom roku 2018 spoločnosť vyprodukovala tržby v hodnote 1 233 622 000 € a zisk v hodnote 112 055 000 €. Počet zamestnancov predstavoval 4 769 zamestnancov. Hodnota aktív spoločnosti presiahla 708 miliónov €.

Spoločnosť sa hlási k spoločenskej zodpovednosti a trvalej udržateľnosti, v rámci čoho vypracovala správu, v ktorej uvádza svoje aktivity a záväzky v rôznych CSR oblastiach. Táto správa bola vypracovaná na základe medzinárodných GRI štandardov. V spoločnosti navyše existuje viacero pracovných pozícií, ktoré sú zodpovedné za stratégiu spoločenskej zodpovednosti.

Spoločnosti záleží na tom, aby bola dobrým zamestnávateľom. Vo výročnej správe informuje o benefítoch, ktoré zamestnancom ponúka, vytvára im vhodné pracovné podmienky a podporuje ich rozvoj a vzdelávanie. Zamestnanci môžu využiť flexibilný pracovný čas, skrátené úväzky a home office. Dôležitým prvkom spokojnosti zamestnancov je aj spravodlivé a rovnocenné odmeňovanie pre mužov aj ženy. Spoločnosť sa taktiež zapája do boja proti korupcii a úplatkárstvu, v rámci čoho organizuje školenia pre zamestnancov a rieši prípadné sťažnosti týkajúce sa danej problematiky.

Spoločnosť sa snaží, aby jej činnosť čo najmenej zaťažovala životné prostredie. Zameriava sa najmä na tému plastov, energií a emisií. Vo výročnej správe spoločnosť informuje o tom, že plánuje čo najskôr ukončiť predaj jednorazových produktov vyrobených z plastov a nahradiť ich produktami z recyklovateľných materiálov. V rámci znižovania spotreby energií využíva energeticky efektívnejšie zariadenia a obnoviteľné zdroje energie.

Pre spoločnosť je dôležitá aj komunita, v ktorej pôsobí. Jej projekty a aktivity v rámci pomoci a rozvoja sa zameriavajú najmä na deti a životné prostredie. Mnohé z týchto projektov majú na Slovensku už dlhoročnú tradíciu. Medzi najvýznamnejšie projekty zamerané na podporu vzdelávania, zdravia a voľného času detí patria „Ihrisko Žihadielko“, „Dobré rozprávky“, „Od začiatku v dobrých rukách“ a „Veľký nákup = Veľká pomoc“. Dôležitým ekologickým projektom spoločnosti je projekt „Voda pre stromy“, ktorý prebieha už od roku 2012 a je zameraný na výsadbu stromov vo Vysokých a Nízkych Tatrách. Do dobrovoľníckych aktivít sa zapájajú aj zamestnanci spoločnosti. Spoločnosť navyše vykazuje aj nefinančné informácie z oblasti sortimentu a dodávateľov. Spoločnosť kladie veľký dôraz na kvalitu jej produktov a na dodržiavanie etických zásad aj v rámci jej dodávateľského reťazca. Spoločnosť spolupracuje s dodávateľmi, ktorí tiež podporujú trvalú udržateľnosť. V tabuľke č. 11 je uvedený rozsah jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spoločnosť zverejňuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených podľa sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 11 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Lidl Slovenská republika, v. o. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Lidl Slovenská republika, v. o. s.	267/2655	285/2655	1104/2655

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výročná správa a zverejnené nefinančné informácie spoločnosti Lidl Slovenská republika, v. o. s. prešli počas rokov viacerými zmenami. Najvýraznejšia zmena však nastala medzi obdobiami končiacimi vo februári 2015 a februári 2016. Vo výročnej správe za obdobie končiacie februárom 2015 spoločnosť uvádza iba malý rozsah nefinančných informácií všeobecného charakteru. O rok neskôr už uvádza oveľa podrobnejšie informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti. Menšiu zmenu môžeme vidieť aj medzi obdobiami

končiacimi vo februári 2018 a 2019, kedy pribudli ešte o trochu podrobnejšie nefinančné informácie, ktoré sú prehľadnejšie rozdelené do odsekov. Z hľadiska formálnej a vizuálnej stránky nastala viditeľná zmena medzi účtovnými obdobiami končiacimi vo februári 2017 a februári 2018.

Vo výročnej správe v rámci spoločenskej zodpovednosti sa spoločnosť odvoláva aj na svoju webovú stránku, kde môžeme nájsť ďalšie informácie. Spoločnosť na stránke uvádza svoje princípy, podrobne informuje o svojich aktivitách a činnostiach z oblasti zamestnancov, verejnosti, životného prostredia, dodávateľov a sortimentu a stručne zhŕňa, čo sa jej v rámci daných aktivít podarilo dosiahnuť.

3.2.3 Kaufland Slovenská republika, v. o. s.

Spoločnosť Kaufland Slovenská republika, v. o. s. sa zaoberá najmä maloobchodným a veľkoobchodným predajom potravín a spotrebného tovaru, ale aj ďalšími činnosťami. Účtovným obdobím spoločnosti je hospodársky rok začínajúci 1. marca a končiaci 28. februára alebo 29. februára v priestupnom roku. V hospodárskom roku 2018 dosiahla tržby 1 109 584 207 € a zisk 48 684 015 €. Spoločnosť disponovala aktívami v hodnote približne 641 miliónov €. Počet zamestnancov bol 6 166.

Vo svojej výročnej správe spoločnosť vykazuje viaceré informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Spoločnosť preberá zodpovednosť za ochranu životného prostredia a používa energeticky efektívnejšie zariadenia, snaží sa zavádzať obnoviteľné zdroje, využíva ekologické obaly a recykluje odpad a použité materiály.

Spoločnosť sa tiež hlási k boju proti úplatkárstvu a korupcii a zaväzuje sa dodržiavať ľudské práva, čo vyžaduje aj od svojich dodávateľov. Pre svojich zamestnancov zabezpečuje vhodné pracovné podmienky vrátane spravodlivého odmeňovania a dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia a pripravuje rôzne školenia za účelom neustáleho rozvoja a vzdelávania zamestnancov. Okrajovo vo výročnej správe uvádza aj angažovanie sa v sociálnej oblasti, v rámci ktorej podporuje inštitúcie zameriavajúce sa na zdravotnú a sociálnu pomoc, napríklad potravinovú banku a Slovenský Červený kríž. Rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo svojej výročnej správe za rok 2018, rozdelených do troch sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 12 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Kaufland Slovenská republika, v. o. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Kaufland Slovenská republika, v. o. s.	227/2466	319/2466	652/2466

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Spoločnosť najskôr vo svojej výročnej správe vykazovala iba informácie z oblasti životného prostredia a ľudských zdrojov. Zmena v nefinančných informáciách nastala v ich obsahu a rozsahu, a to medzi účtovnými obdobiami končiacimi vo februári 2017 a 2018, kedy pribudli podrobnejšie a nové informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti, ktoré spoločnosť vykazuje v samostatnej časti. Vizualna stránka výročnej správy sa v priebehu rokov nezmenila.

Nefinančné informácie spoločnosť zverejňuje aj na svojej webovej stránke. Venuje sa tu najmä problematike ochrany životného prostredia a zamedzovania jeho znečisťovania a sociálnej oblasti. Spoločnosť dlhoročne spolupracuje so Slovenským Červeným krížom a pravidelne podporuje jeho projekty. Každoročne sa tiež zapája do projektu „Na vekú záležitosť“, ktorého cieľom je zamedziť predaj tabakových výrobkov nepľnoletým osobám. V rámci ochrany životného prostredia je významným aspektom znižovanie spotreby plastov, a preto spoločnosť vyraduje zo svojho predaja jednorazové produkty z plastov. Vo svojich predajniach a logistických centrách využíva energeticky nenáročné zariadenia a recykluje odpad.

3.2.4 *BILLA s. r. o.*

Spoločnosť *BILLA s. r. o.* patrí, rovnako ako predchádzajúce spoločnosti, k najväčším maloobchodným predajcom potravín a iného spotrebného tovaru. Na rozdiel od nich však ako účtovné obdobie uplatňuje kalendárny rok. Hodnota tržieb spoločnosti predstavovala v roku 2018 sumu 607 297 000 €, zisk predstavoval sumu 6 211 000 €. Počet zamestnancov bol 4 135. Hodnota aktív spoločnosti dosiahla necelých 172 miliónov €.

Vo svojej výročnej správe zverejňuje informácie z ekologickej, zamestnaneckej aj sociálnej oblasti. Spoločnosť dbá na ekológiu a ochranu životného prostredia. V jej

predajniach sa kladie veľký dôraz na triedenie a recyklovanie odpadu, používajú sa zariadenia a látky šetrné k životnému prostrediu a recyklovateľné materiály. Od roku 2018 spoločnosť poskytuje zákazníkom iba plastové tašky Blue Angel, ktoré sú vyrobené z recyklovateľného plastu. Významným krokom v rámci ochrany životného prostredia bolo aj obstaranie elektromobilov, ktoré slúžia pri pracovných cestách, a vybudovanie nabíjacích staníc pri niektorých pobočkách spoločnosti, ktoré môžu bezplatne využívať aj zákazníci.

Svojim zamestnancom poskytuje spoločnosť benefity v rôznych oblastiach a vytvára pre nich vhodné a motivujúce prostredie. Zamestnanci môžu využívať zľavy pri nákupe, zľavy firemných partnerov a iné benefity v zdravotnej, kultúrnej sfére a v oblasti rodinného života. Spoločnosť v roku 2018 zabezpečila svojim zamestnancom viaceré koncerty, divadelné predstavenia a detské tábory. Veľkú pozornosť venuje aj vzdelávaniu svojich zamestnancov, a preto im pripravuje množstvo školení a vzdelávacích aktivít. Spoločnosť sa zaväzuje dodržiavať ľudské práva a netoleruje žiadne formy diskriminácie, znevýhodňovania alebo nevhodného správania a tiež zdôrazňuje potrebu bojovať proti korupcii, nekalým praktikám, úplatkárstvu a odhaľovať tieto aktivity.

V rámci sociálnej pomoci spoločnosť spolupracuje s rôznymi organizáciami, najmä prostredníctvom finančnej pomoci a zbierok. Spoločnosť kladie veľký dôraz hlavne na komunitu nevidiacich a slabozrakých. Už od roku 2004 spolupracuje s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska a Výcvikovou školou pre vodiace a asistenčné psy. Spoločnosť sa zapája do projektu „Zdravé oči už v škôlke“, ktorý zabezpečuje preventívne merania zraku u detí v materských školách a podporuje zbierku „Štvornohé oči“, ktorá slúži na podporu výcvikových škôl pre vodiace psy. Spoločnosť tiež zaviedla koncept „Nákupný asistent“, v rámci ktorého zaškolený zamestnanec pomáha nevidiacemu alebo slabozrakému zákazníkovi počas nákupu.

V decembri 2018 spustila spoločnosť projekt „Chlebdarca“, ktorý slúži na podporu rodín v núdzi prostredníctvom predaja chleba. Niekoľko rokov tiež podporuje Nadáciu pre deti Slovenska a zapája sa spolu so svojimi zamestnancami do zbierky Hodina deťom. Okrem toho spoločnosť podporuje šport a aktívny životný štýl, v rámci čoho podporuje projekt „HÝBSA Slovensko“ a spolupracuje s viacerými športovcami. V tabuľke č. 13 uvádzame rozsah nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 13 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti BILLA s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
BILLA s. r. o.	981/7837	696/7837	2885/7837

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Nefinančné informácie sa vo výročnej správe spoločnosti postupne rozširovali. V priebehu jednotlivých rokov postupne pribúdalo viac informácií z oblasti ľudských zdrojov, ekológie a sociálnych projektov. Najväčšiu zmenu však môžeme vidieť medzi rokmi 2016 a 2017, kedy pribudli oveľa rozsiahlejšie a podrobnejšie informácie v rámci celej oblasti spoločenskej zodpovednosti. Vizualna stránka výročnej správy zostáva rovnaká.

Spoločnosť má tiež webovú stránku, na ktorej zverejňuje nefinančné informácie. Ide prevažne o informácie, ktoré nájdeme aj vo výročnej správe. Na stránke predstavuje projekty a aktivity v rámci ekológie, sociálnej oblasti a dobrovoľníctva, do ktorých sa zapája. Mnohé z týchto projektov zastrešuje občianske združenie BILLA ľudom, ktoré spoločnosť založila.

3.2.5 SHELL Slovakia, s. r. o.

Hlavným predmetom činnosti spoločnosti SHELL Slovakia, s. r. o. je prevádzkovanie čerpacích staníc a s tým spojený predaj benzínu, nafty a iných produktov do automobilov alebo motocyklov. Okrem hlavnej činnosti ale vykonáva aj iné služby v rámci maloobchodu. Spoločnosť dosiahla v roku 2018 tržby 444 878 000 € a zisk 14 370 000 €. Aktíva predstavovali hodnotu približne 121 miliónov €, počet zamestnancov bol 29.

Výročná správa spoločnosti nie je rozsiahla a nedelí sa na jednotlivé kapitoly. Tvoria ju iba text rozdelený do odsekov, v ktorom sú zhrnuté všetky informácie. V rámci nich nájdeme aj stručné nefinančné informácie, v ktorých spoločnosť uvádza dôležitosť dodržiavania zákonov a etických pravidiel, minimalizovania negatívnych dopadov činnosti na životné prostredie a prispievania k trvalo udržateľnému rozvoju. Spoločnosť tiež mnoho rokov podporuje dve nadácie, ktoré sa zameriavajú najmä na zlepšovanie života chorých

detí – Nadačný fond Kvapka Nádeje a Nadáciu detského kardiocentra. Rozsah nefinančných informácií vykázaných vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 14.

Tabuľka č. 14 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti SHELL Slovakia, s. r. o. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
SHELL Slovakia, s. r. o.	25/987	43/987	51/987

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Nefinančné informácie spoločnosti ostávajú už od prvej zverejnenej výročnej správy nezmenené. Rozsah aj obsah informácií je v jednotlivých výročných správach približne rovnaký, spoločnosť iba stručne uvádza záväzok dodržiavať všetky pravidlá a ochraňovať životné prostredie a informuje o podporovaní vybraných organizácií. Vizualna a formálna stránka sa taktiež počas rokov nezmenili.

Oveľa kvalitnejšie nefinančné informácie ako výročná správa spoločnosti nám poskytne jej webová stránka. Na stránke spoločnosti nájdeme rozsiahlejšie a podrobnejšie informácie, ktoré sa týkajú ochrany životného prostredia a opatrení na znižovanie jeho znečisťovania, starostlivosti o zamestnancov a ich bezpečnosti a v neposlednom rade aj informácie o spolupráci s komunitami a ich podpore.

3.2.6 NAY a. s.

Spoločnosť NAY a. s. sa zaoberá predovšetkým maloobchodným predajom elektroniky a domácich spotrebičov. Ako účtovné obdobie uplatňuje hospodársky rok začínajúci 1. apríla a končiaci 31. marca. Tržby za hospodársky rok 2018 predstavovali sumu 319 049 794 €, zisk dosiahol hodnotu 4 865 066 €. Počet zamestnancov spoločnosti bol 1 128. Hodnota aktív predstavovala necelých 90 miliónov €.

Spoločnosť vo svojej výročnej správe nevykazuje v podstate žiadne nefinančné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Spoločnosť iba uvádza, že jej činnosť negatívne neovplyvňuje životné prostredie. V rámci jednej vety informuje o tom, že

investuje do vzdelania a rozvoja zamestnancov, do ich pracovného prostredia a zamestnaneckých odmien. Tabuľka č. 15 informuje o rozsahu nefinančných informácií, ktoré sú vykázané vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018, rozdelených podľa troch sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 15 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti NAY a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
NAY a. s.	0/6013	8/6013	23/6013

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výrazná zmena vo výročnej správe spoločnosti nastala medzi rokmi 2014 a 2015, kedy sa viditeľne zmenila formálna a vizuálna stránka prezentácie informácií, taktiež sa rozšíril rozsah výročnej správy a zväčšil obsah informácií. Táto zmena sa však netýka nefinančných informácií, pretože spoločnosť nevykazuje takmer žiadne informácie v rámci spoločenskej zodpovednosti ani v jednej výročnej správe.

Podobne ako niektoré vyššie spomenuté spoločnosti, aj spoločnosť NAY a. s. nevykazuje nefinančné informácie vo výročnej správe, ale zverejňuje ich na svojej webovej stránke. Spoločnosť sa počas rokov zapája do viacerých projektov. V rámci zamestnaneckej oblasti realizovala projekt „Trvalo udržateľný rozvoj zamestnancov spoločnosti NAY, a. s.“, ktorého cieľom bolo podporiť profesionálny rozvoj a vzdelanie zamestnancov. Spoločnosť už mnoho rokov podporuje organizáciu Dobrý anjel, ktorá je zameraná na pomoc rodinám s chorými deťmi, a to nielen finančnými príspevkami a zbierkami, ale aj materiálnymi darmi. Okrem toho spoločnosť každoročne podporuje rôzne kultúrne a umelecké projekty a podujatia, ktorými sú napríklad folklórny projekt „NAY Tanečný dom“, festival Východná, Medzinárodný divadelný festival Divadelná Nitra, Divadlo Andreja Bagara, festival Hory a mesto, Art Film Fest alebo fotografickú súťaž Foto v záhrade.

3.2.7 Zhrnutie zistených výsledkov z maloobchodu

Najrozsiahlejšie informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti z vybranej vzorky maloobchodných podnikov v súčasnosti vo svojej výročnej správe vykazujú spoločnosti Lidl

Slovenská republika, v. o. s., Kaufland Slovenská republika, v. o. s. a BILLA s. r. o. Najväčšia maloobchodná spoločnosť TESCO STORES SR, a. s. vykazuje vo svojej výročnej správe z nefinančných informácií iba informácie o potravinovom odpade. Spoločnosti SHELL Slovakia, s. r. o. a NAY a. s. vykazujú iba veľmi stručné nefinančné informácie. V tabuľke č. 16 uvádzame rozsah ekologických, sociálnych a zamestnaneckých informácií zverejnených vo výročných správach najväčších maloobchodných spoločností za rok 2018.

Tabuľka č. 16 – Nefinančné informácie vo výročnej správe v maloobchode za rok 2018

Spoločnosť	Výročná správa za rok 2018					
	Ekológia	Rozsah	Sociálna oblasť	Rozsah	Zamestnanci	Rozsah
TESCO STORES SR, a. s.	potravinový odpad	50/254	nie	0/254	nie	0/254
Lidl Slovenská republika, v. o. s.	áno	285/2655	áno	653/2655	áno	201/2655
Kaufland Slovenská republika, v. o. s.	áno	319/2466	iba stručne spomenuté	24/2466	áno	303/2466
BILLA s. r. o.	áno	696/7837	áno	997/7837	áno	742/7837
SHELL Slovakia, s. r. o.	iba stručne spomenuté	43/987	iba stručne spomenuté	33/987	nie	0/987
NAY a. s.	iba stručne spomenuté	8/6013	nie	0/6013	iba stručne spomenuté	23/6013
Priemer za odvetvie	-	234/3369	-	285/3369	-	212/3369

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov nefinančných informácií vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Obsahovo a rozsahovo sa nefinančné informácie zmenili najmä vo výročných správach spoločností Lidl Slovenská republika, v. o. s., Kaufland Slovenská republika, v. o. s. a BILLA s. r. o. Vo výročnej správe spoločnosti TESCO STORES SR, a. s. pribudli informácie o potravinovom odpade, ktoré sa pred rokom 2017 vo výročnej správe nenachádzali. V spoločnostiach SHELL Slovakia, s. r. o. a NAY a. s. žiadne výrazné zmeny nenastali. Na svojich webových stránkach zverejňujú informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti všetky maloobchodné spoločnosti v rámci skúmanej vzorky. V tabuľke č. 17 uvádzame zmeny v prezentovaných nefinančných informáciách vo výročných správach maloobchodných spoločností a nefinančné informácie, ktoré tieto spoločnosti zverejňujú na ich webových stránkach.

Tabuľka č. 17 – Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v maloobchode

Spoločnosť	Zmeny v prezentovaných nefinančných informáciách a obdobie zmeny	Nefinančné informácie na webovej stránke
TESCO STORES SR, a. s.	údaje o potravinovom odpade: február 2017/február 2018	sociálne, ekologické, zamestnanecké
Lidl Slovenská republika, v. o. s.	obsah, rozsah: február 2015/február 2016 formálna a vizuálna stránka: február 2017/február 2018	sociálne, ekologické, zamestnanecké, dodávatelia, sortiment
Kaufland Slovenská republika, v. o. s.	obsah, rozsah: február 2017/február 2018	sociálne, ekologické
BILLA s. r. o.	obsah, rozsah: 2016/2017	sociálne, ekologické
SHELL Slovakia, s. r. o.	žiadne	sociálne, ekologické, zamestnanecké
NAY a. s.	žiadne	sociálne, zamestnanecké

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a webových stránok spoločností.

3.3 Energetika

Ďalším odvetvím v skúmanej vzorke je odvetvie energetiky. Nefinančné informácie vo výročných správach za rok 2018 budeme analyzovať v šiestich najväčších energetických spoločnostiach podľa dosiahnutých tržieb na Slovensku. Energetika patrí medzi veľmi významné odvetvia, pretože služby a produkty energetických spoločností sú nevyhnutnou súčasťou súkromného života aj podnikateľskej činnosti.

3.3.1 Slovenské elektrárne, a. s.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a. s. je najväčším podnikom z odvetvia energetiky na Slovensku. Hlavnou činnosťou spoločnosti je výroba energie, jej dodávanie a obchodovanie s ňou, pričom sa zameriava na elektrickú a tepelnú energiu. V súčasnosti prevádzkuje dohromady 37 elektrární. V roku 2018 dosiahla spoločnosť tržby 2 425 552 000 € a zisk 25 315 000 €. Počet zamestnancov bol 3 674 a hodnota aktív viac

ako 10,5 miliárd €. Výročnú správu za rok 2018 sme v čase písania diplomovej práce nenašli v registri účtovných závierok, bola však zverejnená na webovej stránke spoločnosti.

Vo svojej výročnej správe vykazuje spoločnosť rozsiahle nefinančné informácie. Spoločnosť sa snaží v rámci ochrany životného prostredia znižovať negatívny dopad jej činnosti na ovzdušie, vodu a zredukovať množstvo vyprodukovaného odpadu. V elektrárňach, ktoré vypúšťajú emisie do ovzdušia, sa využívajú zariadenia na ich minimalizáciu. Spoločnosť sa snaží udržiavať spotrebu vody na primeranej úrovni a vo svojich závodoch zavádza separovanie odpadu. Vo výročnej správe je tiež zverejnené množstvo vypustených emisií, spotreby vody a vzniknutého odpadu.

Spoločnosť si uvedomuje dôležitosť svojich zamestnancov, preto kladie veľký dôraz na starostlivosť o nich. Okrem odmien im ponúka mnohé ďalšie benefity, napríklad dovolenku navyše, príspevky pri jubileách, zľavy, ktoré môžu využívať pri cestovaní, relaxe, športových a kultúrnych podujatiach a iné. Veľmi dôležité je aj neustále vzdelávanie zamestnancov, keďže spoločnosť pôsobí v špecifickom odvetí. Preto organizuje pre svojich zamestnancov mnohé školenia a výcviky.

Spoločnosť sa angažuje aj v sociálnej oblasti. Jej zamestnanci sa zúčastňujú mnohých dobrovoľníckych aktivít. Každoročne sa zapájajú do podujatí „Čisté hory“ a „Naše mesto“. V roku 2018 sa napríklad zapojili do rekonštrukcie dopravného ihriska v Zemianskych Kostolčanoch, výsadby stromčekov v Mochovciach a čistenia zvieracích výbehov v Zoologickej záhrade v Bratislave. Zamestnanci sa taktiež zapojili do projektu, v rámci ktorého plnia vianočné prania deťom z krízových centier a detských domovov.

Spoločnosť sa venuje rôznym filantropickým aktivitám v rámci vzdelávania, športu, kultúry, ochrany životného prostredia a sociálnej pomoci. Vo výročnej správe zverejňuje podrobné informácie o svojich aktivitách v jednotlivých oblastiach. Spoločnosť spolupracuje s Divadlom Aréna a Detskou Univerzitou Komenského, podporuje Medzinárodný festival Divadelná Nitra a je partnerom podujatia Týždeň vedy a techniky. Spolu so Slovenskou organizáciou pre vesmírne aktivity pripravila experiment „Misia Mars 2“, do ktorého sa zapojilo mnoho slovenských škôl. V rámci športu venuje spoločnosť pozornosť najmä cyklistike, a preto spolu so Slovenským zväzom cyklistiky iniciovala vznik amatérskych cyklistických pretekov „Energia na kolesách“. Okrem toho podporuje aj regionálne športové podujatia, napríklad Malženická 13, Mochovce run alebo Dobšinský kopec.

Spoločnosť v posledných rokoch darovala niekoľko život zachraňujúcich prístrojov najnavštevovanejším turistickým chatám v Tatrách a Horskej záchrannej službe. Veľkú pozornosť venuje sociálne slabším a znevýhodneným skupinám, ktorým sa snaží pomáhať prostredníctvom Nadačného fondu Slovenských elektrární, ktorý spoločnosť založila. Spoločnosť navyše transparentne komunikuje s miestnymi komunitami a usporadúva exkurzie, kde si návštevníci môžu prezrieť priestory elektrární. Rozsah jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo svojej výročnej správe za rok 2018, rozdelených podľa sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 18 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Slovenské elektrárne, a. s.	965/18093	1259/18093	4071/18093

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výrazné zmeny medzi jednotlivými výročnými správami spoločnosti nenájdeme. Vo všetkých výročných správach spoločnosť zverejňuje podrobné nefinančné informácie, počas rokov sa iba mierne menila formálna a vizuálna stránka. Všetky výročné správy sú navyše konštruované tak, že na jednej strane sú informácie uvedené v slovenskom jazyku a na nasledujúcej strane sú dané informácie preložené do anglického jazyka, čo umožňuje porozumieť prezentovaným informáciám aj zahraničným používateľom.

Spoločnosť má tiež webovú stránku, na ktorej zverejňuje informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti, najmä podrobné informácie z oblasti životného prostredia, ale aj informácie, ktoré sa týkajú starostlivosti o zamestnancov. Na stránke spoločnosť zverejňuje tiež svoj etický kódex a opatrenia na zamedzovanie korupcie.

3.3.2 Slovenský plynárenský priemysel, a. s.

Spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a. s. sa zaoberá predajom zemného plynu a od roku 2012 tiež dodávkami elektrickej energie. Patrí medzi najväčšie energetické podniky na Slovensku – na základe dosiahnutých tržieb za rok 2018 sa umiestnil na druhom

mieste s hodnotou tržieb 1 526 024 000 €. Zisk predstavoval hodnotu 313 566 000 € a aktíva hodnotu viac ako 3 miliardy €. Počet zamestnancov spoločnosti bol 705.

Spoločnosť vykazuje vo svojej výročnej správe, okrem iného, aj informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Svojim zamestnancom poskytuje spoločnosť množstvo finančných aj nefinančných benefitov a poskytuje pomoc zamestnancom, ktorých zasiahla ťažká životná situácia. V rámci upevňovania vzťahov organizuje pre zamestnancov a ich rodiny rôzne zábavné, športové, ale aj umelecké akcie, napríklad „Firemné hry SPP“, „Anjelské Vianoce“ alebo „Umelci medzi nami“. Spoločnosť nezabúda ani na vzdelávanie zamestnancov a ponúka im rozvojové a vzdelávacie programy a odborné prednášky.

Spoločnosť zriadila Nadáciu SPP a neinvestičný fond EkoFond SPP, prostredníctvom ktorých podporuje mnohé projekty a aktivity z rôznych oblastí. Zapája sa napríklad do programov, ktoré sa venujú ochrane kultúrneho dedičstva, pomoci sociálne a zdravotne znevýhodneným, ale aj propagovaniu aktívneho životného štýlu a ochrane prírody. Spoločnosť dlhoročne podporuje súťaž „Kultúrna pamiatka roka“, v rámci ktorej poskytne víťazovi finančný dar. Na podporu tejto súťaže pripravuje spoločnosť na svojej facebookovej stránke súťaž „Pamiatka roka SPP“. V roku 2018 podporila Nadácia SPP mnoho projektov a inštitúcií, medzi nimi napríklad Slovenský paralympijský výbor, neziskovú organizáciu Deťom s rakovinou, občianske združenie Deťom pre život, projekt „Bezpečný ženský dom DÚHA“, ale aj Bratislavské jazzové dni a Divadlo GUnaGU. Nadácia SPP realizuje program „O krok vpred“, ktorý pomáha ľuďom s postihnutím a projekt „OPORA“, ktorý je zameraný na rozvoj ľudí v zariadeniach sociálnej starostlivosti. Okrem toho motivuje deti a mladých k ochrane prostredia, rozvoju zručností a podpore vzájomných vzťahov prostredníctvom programu „SPPpravmeTo“. Neinvestičný fond EkoFond SPP sa zameriava najmä na projekty, ktorých cieľom je efektívne využívanie energií, ochrana životného prostredia a osвета v týchto oblastiach.

Pozornosť venuje spoločnosť aj ochrane životného prostredia. Za účelom znižovania negatívneho dopadu na ovzdušie investovala do zariadení znižujúcich množstvo emisií a do ekologickejších automobilov. V rámci vodného hospodárstva pravidelne sleduje kvalitu odpadových vôd a zabezpečuje prevádzku čističiek. Takisto kladie dôraz na separovanie odpadu. V tabuľke č. 19 uvádzame rozsah nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 19 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	179/7555	280/7555	3013/7555

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výročná správa a v nej prezentované nefinančné informácie spoločnosti sa v priebehu rokov nijak výrazne nezmenili. Za všetky obdobia vykazuje spoločnosť vo výročnej správe podrobné informácie o projektoch v rámci spoločenskej zodpovednosti, do ktorých sa zapojila, informácie o starostlivosti o svojich zamestnancov a ochrane životného prostredia. Rozsah nefinančných informácií a formálna stránka ostávajú v jednotlivých rokoch tiež podobné.

Nefinančné informácie nájdeme aj na webovej stránke spoločnosti. Informácie o ochrane životného prostredia sú na stránke stručne zhrnuté. Podrobnejšie sú informácie zo spoločenskej oblasti. Spoločnosť na stránke zverejňuje údaje o verejnoprospešných projektoch a aktivitách, ktoré podporuje. Uvádza tu aj stručné informácie o svojej Nadácii SPP a neinvestičnom fonde EkoFond SPP, pričom odkazuje na ich webovú stránku, kde sa nachádzajú konkrétne informácie o ich činnosti.

3.3.3 ZSE Energia, a. s.

Hlavnou činnosťou spoločnosti ZSE Energia, a. s. bolo od jej založenia poskytovanie dodávok elektrickej energie. Neskôr svoju činnosť rozšírila aj o poskytovanie dodávok zemného plynu. Pôsobí predovšetkým na západnom Slovensku. Hodnota tržieb v roku 2018 dosiahla sumu 838 609 000 € a zisk dosiahol sumu 14 797 000 €. Počet zamestnancov bol 261, aktíva spoločnosti predstavovali približne 173 miliónov €.

Spoločnosť poskytuje svojim zamestnancom okrem peňažných odmien aj nefinančné benefity, ktoré stručne uvádza vo výročnej správe – ide napríklad o príspevky na oddych a regeneráciu, dovolenku navyše a podobne. V rámci vzdelávania pripravuje spoločnosť pre zamestnancov rôzne školenia na rozvoj ich znalostí a zručností a takisto podporuje aj talentovaných zamestnancov. Veľký dôraz spoločnosť kladie na bezpečnosť a ochranu

zdravia pri práci a s ňou spojené školenia, potrebné pracovné pomôcky a lekárske kontroly svojich zamestnancov.

Za účelom ochrany životného prostredia poskytuje spoločnosť služby a produkty, ktoré prispievajú k zvyšovaniu energetickej efektívnosti, podporujú používanie obnoviteľných zdrojov a šetria prírodné zdroje – tieto produkty poskytuje pod označením ZEON. Okrem toho spoločnosť nahrádza papierovú dokumentáciu elektronickými prostriedkami a usiluje sa o zvyšovanie environmentálneho povedomia širokej verejnosti.

Spoločnosť informuje tiež o aktivitách zameraných na okolité komunity, prostredie a verejnosť. Dlhoročne podporuje viaceré výchovno-vzdelávacie a rozvojové programy a inštitúcie, ktoré sú zamerané najmä na deti a mladých ľudí, medzi ktoré patrí napríklad Sokratov inštitút alebo program „Zelená škola“. Zamestnanci spoločnosti sa zapájajú do dobrovoľníckych aktivít, v rámci ktorých zveľaďujú prostredie a priestory v školách, komunitných centrách alebo iných inštitúciách. Skupina ZSE, do ktorej spoločnosť patrí, založila Nadáciu ZSE, prostredníctvom ktorej pomáha ľuďom so zdravotným znevýhodnením alebo postihnutím. Nadácia organizovala programy „Dostaneme ťa do školy“ a „Búrime bariéry“, ktorých výtťažok bol použitý na budovanie bezbariérových riešení v školách a bytových domoch a na zlepšenie života ľudí s postihnutím a znevýhodnením. Nadácia ZSE podporuje aj šport, kultúru, spoločenský a komunitný život v regióne západného Slovenska. V roku 2018 pripravila už tretí ročník programu „Rozprúdime regióny“. V tabuľke č. 20 je uvedený rozsah jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spoločnosť zverejňuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených podľa sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 20 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti ZSE Energia, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
ZSE Energia, a. s.	116/5149	189/5149	1071/5149

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Najväčšia zmena vo vykazovaných nefinančných informáciách spoločnosti nastala medzi obdobiami 2013 a 2014. Vo výročnej správe za rok 2014 pribudli oproti predchádzajúcemu roku rozsiahlejšie a konkrétnejšie informácie zo zamestnaneckej

a environmentálnej oblasti. Informácie zo spoločenskej oblasti sa nachádzajú v každej výročnej správe spoločnosti. Počas jednotlivých rokov sa viackrát zmenila vizuálna a formálna stránka výročnej správy.

Skupina ZSE, ktorej súčasťou je spoločnosť, uvádza rozsiahle nefinančné informácie na svojej webovej stránke. Na stránke nájdeme informácie o všetkých programoch a aktivitách, ktoré podporuje v rámci komunity, rozvoja a vzdelávania, ochrany životného prostredia. Spoločnosť sa zodpovedne stavia aj voči svojim zamestnancom, zákazníkom a dodávateľom, o čom tiež podrobne informuje na svojej stránke. Okrem toho tu nájdeme aj odkaz na webovú stránku Nadácie ZSE.

3.3.4 Západoslovenská distribučná, a. s.

Spoločnosť Západoslovenská distribučná, a. s. sa zaoberá distribúciou elektrickej energie. V roku 2018 dosiahla tržby v hodnote 521 332 000 € a zisk v hodnote 65 055 000 €. Spoločnosť zamestnávala priemerne 1 423 zamestnancov. Hodnota aktív presiahla 1 miliardu €.

Spoločnosť patrí do rovnakej skupiny ako spoločnosť ZSE Energia, a. s. – skupiny ZSE. Keďže ide o rovnakú skupinu, nefinančné informácie spoločnosti sú veľmi podobné ako informácie vo výročnej správe spoločnosti ZSE Energia, a. s., v niektorých častiach sú nefinančné informácie totožné.

Informácie o starostlivosti o zamestnancov sú v oboch účtovných jednotkách takmer identické. Spoločnosť informuje o benefitoch, ktoré jej zamestnanci môžu využívať, o vzdelávacích a rozvojových programoch a dodržiavaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Informácie z oblasti podpory komunity a verejnosti sú totožné s informáciami, ktoré zverejňuje spoločnosť ZSE Energia, a. s. Spoločnosť informuje o zapájaní sa do aktivít v rámci pomoci znevýhodneným ľuďom, podpory a rozvoja miestnych komunít a dobrovoľníckej činnosti.

Spoločnosť kladie dôraz na ochranu životného prostredia a zavádza opatrenia, ktoré eliminujú jeho znečisťovanie a znižujú negatívne dopady jej činnosti na vodu, pôdu, ovzdušie. V spoločnosti sa tiež dbá na triedenie a zhodnocovanie vzniknutého odpadu. Veľký význam má aj zavádzanie ekologických prvkov na elektrických vedeniach

spoločnosti, ktoré majú zabraňovať stretom vtáctva s vedením. Rozsah nefinančných informácií vykázaných vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 21.

Tabuľka č. 21 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Západoslovenská distribučná, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Západoslovenská distribučná, a. s.	359/4104	296/4104	1335/4104

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Zmena v nefinančných informáciách nastala hlavne medzi rokmi 2013 a 2014, kedy spoločnosť začala zverejňovať konkrétnejšie informácie z oblasti starostlivosti o svojich zamestnancov. Ekologické a spoločenské informácie nájdeme vo všetkých výročných správach. Okrem toho sa výročná správa spoločnosti v priebehu rokov viackrát menila po formálnej a vizuálnej stránke.

Na webovej stránke spoločnosti je k dispozícii na stiahnutie etický kódex, ktorý sa spoločnosť zaväzuje dodržiavať. Nachádzajú sa v ňom stručné informácie o ochrane životného prostredia a dodržiavaní ľudských práv. V etickom kódexe sú ďalej opísané opatrenia na boj proti korupcii a nekalým obchodným praktikám. V prípade, že sa chceme dozvedieť viac o zodpovednom podnikaní, stránka spoločnosti odkazuje na vyššie spomenutú webovú stránku skupiny ZSE, kde nájdeme podrobnejšie informácie.

3.3.5 Východoslovenská energetika, a. s.

Hlavným predmetom činnosti spoločnosti Východoslovenská energetika, a. s. je distribúcia elektrickej energie. Svoje služby ponúka predovšetkým na východnom Slovensku – v Prešovskom, Košickom kraji a v časti Banskobystrického kraja. Tržby za rok 2018 predstavovali sumu 452 286 000 € a zisk 8 641 000 €. Spoločnosť disponovala aktívami v hodnote približne 130 miliónov € a počet zamestnancov bol 244.

Nefinančné informácie vo výročnej správe spoločnosti sú celkovo veľmi stručné. Nenájde sa v nej žiadne informácie zo sociálnej oblasti. V rámci environmentálnej oblasti spoločnosť iba jednou vetou uvádza, že vo svojich aktivitách uplatňuje opatrenia na ochranu životného prostredia. Spoločnosť vo výročnej správe zverejňuje iba nefinančné informácie týkajúce sa zamestnancov, v rámci ktorých uvádza ocenenia, ktoré spoločnosť ako zamestnávateľ v roku 2018 získala, napríklad v súťažiach Naj zamestnávateľ Slovenska, Najlepší tréning roka alebo ViaBona. Spoločnosť sa zameriava na rozvoj manažmentu prostredníctvom školení a workshopov. Svojim zamestnancom poskytuje rôzne benefity a niekoľkokrát do roka medzi nimi prebieha prieskum spokojnosti. V tabuľke č. 22 je uvedený rozsah nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených podľa sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 22 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Východoslovenská energetika, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Východoslovenská energetika, a. s.	48/3878	10/3878	333/3878

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Zmena vo výročnej správe týkajúca sa nefinančných informácií nastala iba medzi obdobiami 2015 a 2016. Vo výročnej správe za rok 2015 nie sú zverejnené žiadne nefinančné informácie, v roku 2016 pribudli informácie zo zamestnaneckej oblasti. Okrem tejto zmeny sa obsah a rozsah nefinančných informácií a formálna a vizuálna stránka ich prezentácie takmer nezmenili.

Webová stránka spoločnosti neposkytuje žiadne konkrétne informácie o spoločenskej zodpovednosti, ale odkazuje na webovú stránku materskej spoločnosti, na ktorej sa tieto informácie nachádzajú. Spoločnosť podporuje obnoviteľné zdroje energie, zapája sa do ochrany životného prostredia, ponúka svojim zamestnancom možnosť vzdelávania a rastu a angažuje sa v rámci komunity prostredníctvom dobrovoľníckych projektov a finančných alebo materiálnych darov.

3.3.6 Stredoslovenská distribučná, a. s.

Spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a. s. sa zaoberá dodávaním elektrickej energie. Pôsobí v oblasti stredného Slovenska, čo zahŕňa Banskobystrický kraj, Žilinský kraj a časť Trenčianskeho kraja. V roku 2018 vyprodukovala tržby v hodnote 440 889 000 € a zisk v hodnote 40 103 000 €. Počet zamestnancov bol 1 294 a hodnota aktív spoločnosti dosiahla viac ako 1 miliardu €.

Spoločnosť vo svojej výročnej správe zverejňuje nefinančné informácie zo zamestnaneckej a ekologickej oblasti. Spoločnosť sa snaží chrániť životné prostredie a zachovať biodiverzitu, preto na svojich elektrických vedeniach využíva prvky, ktoré zabraňujú úhynu vtáctva. V rámci ochrany podzemných a povrchových vôd vykonáva spoločnosť pravidelné kontroly. Dôležitá je aj recyklácia odpadu. Pre svojich zamestnancov organizuje spoločnosť množstvo školení a rozvojových programov za účelom rozšírenia ich vedomostí a zručností. Taktiež zavádza opatrenia na zlepšenie internej komunikácie, napríklad začala vydávať interný elektronický časopis „Distribučný magazín“ a pripravuje aj aplikáciu na mobilné telefóny, prostredníctvom ktorej by boli zamestnanci včas informovaní o všetkých udalostiach. Informácie zo sociálnej oblasti sa vo výročnej správe spoločnosti nenachádzajú. V tabuľke č. 23 uvádzame rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených do troch sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 23 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Stredoslovenská distribučná, a. s.	152/6595	331/6595	385/6595

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výrazná zmena v obsahu a rozsahu nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe spoločnosti nenastala. Spoločnosť vykazuje vo všetkých výročných správach informácie z oblasti ekológie a zamestnancov. Sociálna oblasť sa nenachádza v žiadnej výročnej správe. Formálna a vizuálna stránka sa počas rokov zmenili niekoľkokrát,

najväčšia zmena však nastala medzi rokmi 2016 a 2017. V tomto období pribudol vo výročnej správe aj preklad do anglického jazyka.

Na svojej webovej stránke spoločnosť zverejňuje iba stručné informácie z ekologickej oblasti a z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci, ku ktorým príkladá na stiahnutie rôzne správy. Iné nefinančné informácie na stránke spoločnosti nenájdeme.

3.3.7 Zhrnutie zistených výsledkov z energetiky

Najväčšie slovenské energetické spoločnosti sa zodpovedne stavajú k ochrane životného prostredia, starostlivosti o svojich zamestnancov a podpore komunit a spoločnosti, preto takmer všetky vykazujú vo svojej výročnej správe podrobné informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti. Najrozsiahlejšie nefinančné informácie z oblasti ekológie, zamestnancov a sociálnej oblasti vykazujú spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. a Slovenský plynárenský priemysel, a. s., za nimi nasledujú spoločnosti ZSE Energia, a. s. a Západoslovenská distribučná, a. s., ktoré patria do rovnakej skupiny podnikov. Najmenej nefinančných informácií vo výročnej správe vykazujú spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. a Východoslovenská energetika, a. s., ktoré vo výročnej správe vôbec nezverejňujú informácie zo sociálnej oblasti. Rozsah ekologických, sociálnych a zamestnaneckých informácií, ktoré najväčšie energetické spoločnosti vykazujú vo výročnej správe za rok 2018, uvádzame v tabuľke č. 24.

Tabuľka č. 24 – Nefinančné informácie vo výročnej správe v odvetví energetiky za rok 2018

Spoločnosť	Výročná správa za rok 2018					
	Ekológia	Rozsah	Sociálna oblasť	Rozsah	Zamest- nanci	Rozsah
Slovenské elektrárne, a. s.	áno	1259/18093	áno	1645/18093	áno	1045/18093
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	áno	280/7555	áno	2123/7555	áno	890/7555
ZSE Energia, a. s.	áno	189/5149	áno	676/5149	áno	345/5149
Západoslovenská distribučná, a. s.	áno	296/4104	áno	628/4104	áno	309/4104

Východoslovenská energetika, a. s.	iba stručne spomenuté	10/3878	nie	0/3878	áno	333/3878
Stredoslovenská distribučná, a. s.	áno	331/6595	nie	0/6595	áno	385/6595
Priemer za odvetvie	-	394/7562	-	845/7562	-	551/7562

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov nefinančných informácií vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Obsah a rozsah nefinančných informácií vo výročnej správe sa počas rokov zmenil najmä v spoločnostiach ZSE Energia, a. s., Západoslovenská distribučná, a. s. a Východoslovenská energetika, a. s. Spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. a Slovenský plynárenský priemysel, a. s. vykazovali podrobné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti vo všetkých výročných správach. V spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. sa zmenila iba formálna a vizuálna stránka výročnej správy.

V takmer všetkých energetických spoločnostiach z vybranej vzorky môžeme určité informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti nájsť aj na ich webových stránkach, prípadne na nej odkazujú na webovú stránku materskej spoločnosti, ktorá zverejňuje podrobnejšie informácie. Zmeny v nefinančných informáciách vykázaných vo výročných správach energetických spoločností a nefinančné informácie, ktoré tieto spoločnosti zverejňujú na webových stránkach, sú uvedené v tabuľke č. 25.

Tabuľka č. 25 – Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke v odvetví energetiky

Spoločnosť	Zmeny v prezentovaných nefinančných informáciách a obdobie zmeny	Nefinančné informácie na webovej stránke
Slovenské elektrárne, a. s.	žiadne výrazné zmeny	ekologické, zamestnanecké
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	žiadne výrazné zmeny	sociálne, ekologické
ZSE Energia, a. s.	obsah a rozsah: 2013/2014 vizuálna a formálna stránka	stránka skupiny ZSE: životné prostredie, komunita, zamestnanci, zákazníci, dodávatelia
Západoslovenská distribučná, a. s.	obsah a rozsah: 2013/2014 vizuálna a formálna stránka	etický kódex, odkaz na webovú stránku skupiny ZSE

Východoslovenská energetika, a. s.	obsah a rozsah: 2015/2016	takmer žiadne, odkaz na stránku materskej spoločnosti
Stredoslovenská distribučná, a. s.	vizuálna a formálna stránka 2016/2017	stručné ekologické a BOZP

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a webových stránok spoločností.

3.4 Financie

Banky a poisťovne patria podľa zákona o účtovníctve medzi subjekty verejného záujmu. Ako sme uviedli v prvej časti diplomovej práce, subjekty verejného záujmu, ktorých priemerný prepočítaný počet zamestnancov prekročil 500 zamestnancov, majú zákonom stanovenú povinnosť vykazovať vo svojej výročnej správe aj nefinančné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti.

Všetkých šesť najväčších spoločností z odvetvia financií danú podmienku spĺňa, preto sa ich stanovená povinnosť týka. Ak sú však dcérskou účtovnou jednotkou, môžu uplatniť výnimku podľa § 20 ods. 11 zákon o účtovníctve, ktorá hovorí o tom, že informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti nemusia vo výročnej správe uvádzať, ak sú tieto informácie obsiahnuté vo výročnej správe materskej účtovnej jednotky.

3.4.1 Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. je podľa tržieb dosiahnutých v roku 2018 najväčším finančným podnikom na Slovensku a štvrtým najväčším podnikom celkovo. Na slovenskom poisťovnom trhu pôsobia tri zdravotné poisťovne, Všeobecnej zdravotnej poisťovni patrí vedúce miesto. Jej hlavnou činnosťou je poskytovanie verejného zdravotného poistenia. Za rok 2018 dosiahla tržby 3 134 730 133 € a zisk 89 975 920 €. Aktíva spoločnosti presiahli hodnotu 544 miliónov. Počet zamestnancov bol 2 102.

Vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 nenájdeme žiadne informácie týkajúce sa zodpovedného podnikania, spoločnosť v nej zverejňuje iba informácie o finančnej a hospodárskej činnosti. Nefinančné informácie spoločnosti nie sú obsiahnuté ani vo výročnej správe jej materskej spoločnosti, ktorou je Ministerstvo zdravotníctva

Slovenskej republiky. Rozsah nefinančných informácií vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018 rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 26.

Tabuľka č. 26 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.	0/13290	0/13290	0/13290

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Jednotlivé výročné správy spoločnosti sa v podstate nezmenili. V žiadnej výročnej správe nenájdeme nefinančné informácie. Na svojej webovej stránke zverejňuje spoločnosť etický kódex, v ktorom uvádza základe hodnoty a zásady svojej činnosti. Iné informácie o spoločenskej zodpovednosti na stránke nenájdeme.

3.4.2 DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.

Druhou najväčšou finančnou spoločnosťou a zároveň druhou najväčšou zdravotnou poisťovňou na Slovensku je DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. Taktiež sa zaoberá poskytovaním verejného zdravotného poistenia. Tržby spoločnosti v roku 2018 dosiahli sumu 1 400 114 226 € a zisk sumu 35 535 979 €. Počet zamestnancov bol 607 a hodnota aktív viac ako 512 miliónov €.

Vo svojej výročnej správe spoločnosť vykazuje stručné informácie z oblasti zamestnancov. Okrem systému finančného odmeňovania ponúka svojim zamestnancom aj ďalšie benefity zamerané na regeneráciu, oddych a zdravý životný štýl. Za účelom rozvoja znalostí a zručností zamestnancov organizuje rôzne školenia, konferencie a odborné podujatia. Dbá na dodržiavanie ľudských práv a podporuje rovnosť zamestnancov.

Informácie z ekologickej oblasti sú vo výročnej správe iba v krátkosti spomenuté. Spoločnosť uvádza, že jej činnosť nemá priamy negatívny vplyv na životné prostredie a navyše dodržiava zásady na minimalizovanie aj nepriameho negatívneho dopadu.

Najrozsiahlejšie nefinančné informácie vo výročnej správe spoločnosti sú informácie zo sociálnej oblasti. Spoločnosť je aktívna v oblasti filantropie. Podporuje mnoho programov a združení, ktoré sú zamerané najmä na zlepšovanie zdravia a skvalitňovanie života ľudí, modernizáciu a rekonštrukciu nemocníc, ale tiež propagovanie športu a zdravého životného štýlu. Spolupracuje napríklad so združením Osmijanko, v rámci čoho podporila renováciu detských oddelení vo viacerých nemocniciach, podporuje zbierku Hodina deťom, program „Bojovníci za zdravie“, projekt „Mojakrvnaskupina.sk“ a mnohé bežecké podujatia – Valentínsky Dôverun, ČSOB Bratislava Marathon, Moon Run Bratislava, Medzinárodný maratón mieru v Košiciach a iné. Spoločnosť tiež prispela finančným darom na modernizáciu a obnovu nemocničného a prístrojového vybavenia vo viacerých zdravotníckych zariadeniach. V rámci svojej činnosti kladie dôraz na nulovú toleranciu voči korupcii a inému protispoločenskému správaniu a na transparentnosť voči zainteresovanými stranám. V tabuľke č. 27 uvádzame rozsah nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe za rok 2018 spoločnosti rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 27 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.	91/11761	52/11761	1091/11761

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Obsah a rozsah nefinančných informácií zverejnených vo výročnej správe spoločnosti sa v priebehu rokov v podstate nezmenil. Spoločnosť vykazuje v každej výročnej správe približne rovnaké nefinančné informácie, menili sa iba číselné údaje podľa konkrétneho roka. Výrazná zmena vo výročnej správe nastala iba po formálnej a vizuálnej stránke medzi rokmi 2016 a 2017.

Informácie o projektoch v rámci sociálnej oblasti, o ktorých spoločnosť informuje vo výročnej správe, zverejňuje aj na svojej webovej stránke. Okrem toho na webovej stránke nájdeme aj jej etický kódex, kde podrobne opisuje všetky zásady etického správania sa pri výkone svojej činnosti.

3.4.3 Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.

Spoločnosť Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. je najväčšou komerčnou poisťovňou na slovenskom trhu. Patrí medzi univerzálne poisťovne, takže poskytuje produkty životného aj neživotného poistenia. Tržby za rok 2018 predstavovali hodnotu 670 267 000 € a zisk 76 255 000 €. Aktíva spoločnosti presiahli 2,2 miliardy €. Počet zamestnancov bol 1 362.

Vo výročnej správe za rok 2018 spoločnosť zverejňuje aj nefinančné informácie podľa zákonom stanovenej požiadavky. Celkovo však informácie nie sú rozsiahle a sú skôr všeobecného charakteru. V rámci starostlivosti o svojich zamestnancov im ponúka mnohé benefity, vytvára im atraktívne pracovné prostredie, podporuje ich rozvoj a vzdelávanie. Rovnako rešpektuje ľudské práva a rovnosť zamestnancov. V oblasti ekológie spoločnosť iba uvádza, že jej činnosť nemá na životné prostredie negatívny dopad. Sociálna oblasť je v rámci časti týkajúcej sa nefinančných informácií iba stručne zhrnutá, spoločnosť uvádza, že podporuje mnohé dobročinné aktivity.

Vo výročnej správe ale nájdeme aj informácie o Nadácii Allianz, ktorá je súčasťou rovnakej skupiny. Nadácia podporuje mnohé projekty zamerané na šport a zdravý životný štýl, rozvoj a vzdelávanie, bezpečnosť na cestách a pomoc sociálne znevýhodneným. V roku 2018 sa Nadácia Allianz zapojila do projektu výučby prvej pomoci na základných školách, darovala základným školám defibrilátory a podporila osadenie meračov rýchlosti vo viacerých obciach. Nadácia dlhoročne spolupracuje s deťmi z Detského domova v Ilave – Klobošiciach, ktorým prispela na letný tábor. V rámci pomoci deťom podporuje tiež Nadáciu Kvapka nádeje a organizáciu Úsmev ako dar. Z oblasti vedy a výskumu podporuje najmä Festival vedy a techniky.

Spoločnosť netoleruje úplatkárstvo a korupciu a zapája sa do boja proti nim. V rámci protikorupčného programu organizuje pre zamestnancov a sprostredkovateľov školenia zaoberajúce sa danou témou. Spoločnosť si vypracovala etický kódex, ktorým sa riadi vo vzťahu ku všetkým zainteresovaným stranám. Rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených do troch sérií GRI štandardov uvádzame v tabuľke č. 28.

Tabuľka č. 28 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.	221/12040	8/12040	505/12040

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Vo výročných správach do roku 2016 spoločnosť vykazovala iba informácie o sociálnych aktivitách nadácie, okrem toho sa vo výročnej správe nenachádzali takmer žiadne informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. V roku 2017 už pribudla samostatná časť pre vykazovanie nefinančných informácií a zväčšil sa ich obsah a rozsah. Formálna a vizuálna stránka výročnej správy sa výrazne nezmenili.

Na webovej stránke spoločnosť nezverejňuje takmer žiadne nefinančné informácie z oblasti zodpovedného podnikania. Spoločnosť v stručnosti informuje o podpore rôznych filantropických projektov a aktivít. Do mnohých dobrovoľníckych činností sa zapájajú aj jej zamestnanci.

3.4.4 Slovenská sporiteľňa, a. s.

Slovenská sporiteľňa, a. s. ponúka široké spektrum bankových a finančných služieb. Patrí medzi najväčšie finančné spoločnosti na Slovensku a podľa tržieb dosiahnutých v roku 2018 je najväčšou slovenskou bankou – tržby dosiahli hodnotu 635 416 000 €. Spomedzi všetkých podnikov vo finančnom odvetví dosiahla v roku 2018 najvyšší zisk, ktorý predstavoval hodnotu 180 176 000 €. Počet zamestnancov spoločnosti bol 4 147 a hodnota aktív necelých 17,5 miliárd €.

Vo výročnej správe spoločnosti nájdeme podrobné informácie, ktoré sa týkajú spoločenskej zodpovednosti. Informuje v nej o zamestnaneckých benefitoch, ktoré sú zamerané na zdravie, oddych a regeneráciu síl. Spoločnosť iniciovala aktivity a podujatia, ktorých cieľom je podporiť vzdelanie zamestnancov, ale tiež firemnú kultúru, napríklad konferencie „Večer inšpirácií“ alebo „Ženy ženám“, hra „Modrý motýľ“, ktorej cieľom bolo, aby sa zamestnanci lepšie spoznali, workshopy „Odomykanie detského potenciálu“ určeného pre deti zamestnancov. Veľký dôraz kladie na diverzitu a rovnosť zamestnancov.

Spoločnosť už viackrát získala ocenenie ako Naj zamestnávateľ roka v kategórii Bankovníctvo, financie a poisťovníctvo.

Spoločnosť si uvedomuje svoju zodpovednosť voči komunite a podporuje mnohé projekty z rôznych oblastí, aj prostredníctvom svojej Nadácie Slovenskej sporiteľne. Vo výročnej správe zverejňuje všetky aktivity a projekty, do ktorých sa zapája. Zameriavajú sa najmä na podporu kultúry, športu, finančnej gramotnosti a sociálnej pomoci. Spoločnosť je už niekoľko rokov partnerom viacerých hudobných festivalov, ako sú napríklad Bratislavské jazzové dni, Viva Musica!, alebo festival Pohoda. V rámci rozvoja zdravého životného štýlu a športu podporuje Národný beh Devín, maratóny v Košiciach a v Banskej Bystrici alebo Športovú akadémiu Mateja Tótha a Detskú cyklistickú tour Petra Sagana. Spoločnosť sa pravidelne zapája do zbierok Deň narcisov a Hodina deťom a podporuje verejnoprospešné projekty v rámci programov „Obce bližšie k vám“, „Pomôžte nám pomáhať“ alebo „#mamnato“. Každým rokom pribúda počet zamestnancov, ktorí sa zúčastňujú na dobrovoľníckych aktivitách a podujatiach.

Vo výročnej správe zverejňuje tiež informácie z ekologickej oblasti. Aj keď spoločnosť priamo neznečisťuje životné prostredie, dbá na jeho ochranu a snaží sa čo najviac obmedziť aj nepriame negatívne vplyvy. Na svojich pobočkách zavádza opatrenia na znížovanie spotreby energie, papiera a podporuje využívanie bicyklov u svojich zamestnancov. Spoločnosť má navyše zriadenú pracovnú pozíciu, ktorá je zodpovedná za ochranu životného prostredia a trvalú udržateľnosť. V tabuľke č. 29 je uvedený rozsah jednotlivých nefinančných informácií, ktoré spoločnosť vykazuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených podľa sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 29 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Slovenská sporiteľňa, a. s.	287/23035	199/23035	2044/23035

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Najväčšiu zmenu v rámci nefinančných informácií spoločnosti môžeme vidieť medzi obdobiami 2013 a 2014. V roku 2014 pribudli oproti roku 2013 rozsiahlejšie a konkrétnejšie informácie z oblasti zamestnancov, a tiež informácie zo sociálnej oblasti,

ktoré sa navyše začali vykazovať v samostatnej časti. Ekologické informácie sa vo výročnej správe za rok 2013 vôbec nevyskytovali, o rok neskôr už začala spoločnosť zverejňovať aj tieto informácie. Postupne pribúdali ešte obširnejšie nefinančné informácie. Z hľadiska vizuálnej a formálnej stránky ostáva výročná správa spoločnosti nezmenená.

Nefinančné informácie spoločnosti môžeme nájsť aj na jej webovej stránke. Spoločnosť uvádza informácie týkajúce sa starostlivosti o zamestnancov, najmä informácie o poskytovaných zamestnaneckých benefitoch, vzdelávacích a rozvojových programoch. Webová stránka spoločnosti ďalej poskytuje informácie o projektoch a podujatiach, ktoré spoločnosť podporuje a o Nadácii Slovenskej sporiteľne a jej aktivitách.

3.4.5 KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group

KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. je z hľadiska dosiahnutých tržieb druhou najväčšou komerčnou poisťovňou na Slovensku. Ako univerzálna poisťovňa sa zaoberá poskytovaním životného a neživotného poistenia. Hodnota tržieb za rok 2018 dosiahla 618 317 000 €, zisk dosiahol 36 114 000 €. Spoločnosť zamestnávala priemerne 1 283 zamestnancov. Aktíva spoločnosti predstavovali hodnotu približne 1,7 miliardy €.

Vo výročnej správe spoločnosť vykazuje aj informácie týkajúce sa zodpovedného podnikania. Spoločnosť kladie veľký dôraz na svojich zamestnancov a starostlivosť o nich. Vytvára im čo najlepšie pracovné prostredie a poskytuje im finančné aj nefinančné odmeny. Zamestnanci môžu využívať množstvo benefitov, napríklad flexibilný pracovný čas, zľavy na niektoré produkty spoločnosti a niektoré bankové produkty Slovenskej sporiteľne, finančné odmeny pri pracovnom jubileu, podpora pri odchode do dôchodku alebo pri krátkodobej práceneschopnosti a iné. Spoločnosť podporuje tiež rozvoj zamestnancov a organizuje pre nich vzdelávacie programy a tréningy.

Spoločnosť sa zapája do sociálnych aktivít a podporuje miestne komunity. Spolupracuje predovšetkým s projektami zameranými na skvalitňovanie života detí a sponzoruje kultúrne, umelecké a športové podujatia. V spolupráci s Nadáciou detí Slovenska podporuje projekty „Športujem rád a bezpečne“ a „Bezpečne v komunite, bezpečne doma“. Spoločnosť je dlhoročným partnerom Detskej Univerzity Komenského a tiež nadácie Krištáľové krídlo a ankety Slovenka roka. Zamestnanci spoločnosti sa môžu

zapojiť do dobrovoľníckych činností v rámci projektu „Social Active Day“, kedy skrášľujú priestory zariadení sociálnych služieb a detských domovov.

Spoločnosť sa snaží minimalizovať znečisťovanie životného prostredia, aj keď ako nevýrobný podnik nezaťažuje životné prostredie priamo. Usiluje sa najmä o šetrenie papiera, jeho recykláciu a nahrádzanie elektronickými prostriedkami. Spoločnosť tiež realizuje rekonštrukciu priestorov a zariadení, čo prispieva k znižovaniu spotreby energií. V tabuľke č. 30 uvádzame rozsah nefinančných informácií vykázaných vo výročnej správe spoločnosti za rok 2018, rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov.

Tabuľka č. 30 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a. s za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s	178/12887	126/12887	1001/12887

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Vo všetkých výročných správach spoločnosť zverejňuje informácie, ktoré sa týkajú starostlivosti o zamestnancov a sociálnych aktivít. Zmena v nefinančných informáciách ale nastala medzi obdobiami 2016 a 2017, kedy spoločnosť začala vykazovať aj informácie o jej vplyve na životné prostredie. Iné výrazné zmeny vo výročnej správe nenastali, ani v rámci formálnej a vizuálnej stránky.

Webová stránka spoločnosti nám neposkytuje žiadne nefinančné informácie. Na stránke nájdeme predovšetkým informácie o poisťovacích produktoch spoločnosti. Informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti spoločnosť na svojej stránke nezverejňuje.

3.4.6 Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s.

Druhou najväčšou slovenskou bankou podľa dosiahnutých tržieb je Všeobecná úverová banka, a. s. Okrem základných bankových činností, medzi ktoré patrí prijímanie vkladov a poskytovanie úverov, vykonáva širokú škálu iných bankových, finančných a investičných služieb. V roku 2018 dosiahla tržby v hodnote 554 719 000 €. Zisk

predstavoval 156 286 000 €. Počet zamestnancov bol 3 741 a hodnota aktív presiahla 16,3 miliárd €.

Vo výročnej správe spoločnosť uvádza, že ako dcérska účtovná jednotka nemá povinnosť vykazovať nefinančné informácie, pretože informácie o nej sú obsiahnuté vo výročnej správe jej materskej účtovnej jednotky. Napriek tomu spoločnosť vo svojej výročnej správe vykazuje rozsiahle a podrobné informácie týkajúce sa zodpovedného podnikania.

Spoločnosť kladie veľký dôraz na dodržiavanie etického kódexu, ktorý si vypracovala. V rámci neho rieši zásady dodržiavania ľudských práv, rozmanitosti, nediskriminácie, boja proti korupcii, podvodu, praniu špinavých peňazí a ďalšie dôležité zásady. Spoločnosť založila Nadáciu VÚB a dlhoročne spolupracuje a prispieva organizáciám, ktoré pomáhajú zdravotne alebo sociálne znevýhodneným. Mnoho rokov podporuje Dobrého anjela, organizuje projekt „VÚB Kvapku krvi“, pomáha ľuďom a rodinám v núdzi zbierkami oblečenia, školských pomôcok a potravín. Okrem toho podporuje tiež vzdelávanie, umenie a kultúru, napríklad rozvojový projekt „Duke of Edinburgh“, programy „Stážuj a pracuj“, „VÚB Biznis akadémia“, festival Biela noc alebo hudobný festival Sharpe. Do rôznych dobrovoľníckych činností sa zapájajú aj zamestnanci, napríklad prostredníctvom celoslovenského projektu „Naše mesto“. Vo výročnej správe spoločnosti nájdeme podrobné informácie o všetkých sociálnych aktivitách, v ktorých sa angažuje.

Vo výročnej správe spoločnosť zverejňuje tiež informácie týkajúce sa starostlivosti o zamestnancov. Zamestnanci na všetkých pozíciách môžu využívať množstvo finančných aj nefinančných benefitov, napríklad jednorazový finančný príspevok, ktorý dostane každý zamestnanec raz ročne, príspevok na odievanie, finančná výpomoc zamestnancom v ťažkej životnej situácii, zvýhodnené bankové produkty, program zdravotnej starostlivosti a podobne. S cieľom vzdelávania a možnosti rozvoja zamestnancov usporadúva spoločnosť mnohé vzdelávacie programy. Taktiež sa snaží zabezpečiť zamestnancom rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom. Zamestnanci majú navyše možnosť zapájať sa do rôznych aktivít banky a poskytovať spätnú väzbu.

Rovnako ako pri ostatných spoločnostiach poskytujúcich služby, nie je dopad spoločnosti na životné prostredie rozsiahly. Napriek tomu chce spoločnosť znižovať negatívny vplyv na životné prostredie ešte viac. Vo svojich prevádzkach sa snaží znižovať

spotrebu energií, papiera, recyklovať odpad a zavádza mnohé ďalšie opatrenia na ochranu životného prostredia. Okrem toho sa zapája do viacerých environmentálnych iniciatív, napríklad „Do práce na bicykli“ alebo „Svetový deň životného prostredia“. Rozsah nefinančných informácií, ktoré spoločnosť zverejňuje vo výročnej správe za rok 2018, rozdelených do jednotlivých sérií GRI štandardov je uvedený v tabuľke č. 31.

Tabuľka č. 31 – Rozsah nefinančných informácií podľa GRI štandardov vo výročnej správe spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s. za rok 2018

Spoločnosť	séria GRI 200	séria GRI 300	séria GRI 400
Všeobecná úverová banka, a. s.	921/18487	712/18487	6503/18487

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov oblasti CSR vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Výraznú zmenu v nefinančných informáciách spoločnosti môžeme vidieť medzi obdobiami 2016 a 2017. Spoločnosť totiž uplatňovala vo výročných správach výnimku podľa § 20 ods. 11 zákona a účtovníctve a nefinančné informácie ako dcérska spoločnosť nevykazovala. Od roku 2017 sa však rozhodla uverejňovať aj informácie o spoločenskej zodpovednosti a vo výročnej správe tak pribudla nová kapitola týkajúca sa týchto informácií. Formálna a vizuálna stránka sa nezmenili.

Na webovej stránke spoločnosti sa tiež nachádzajú informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti. V rámci nefinančných informácií nájdeme rôzne dokumenty, vrátane etického kódexu a rozsiahlej správy o zodpovednom podnikaní, v ktorej spoločnosť opisuje, okrem iného, zodpovedný prístup voči komunite, zamestnancom, zákazníkom, dodávateľom a životnému prostrediu. Spoločnosť na stránke zverejňuje aj informácie, ktoré sa týkajú starostlivosti o zamestnancov a ich benefitov. Okrem toho sa na stránke nachádza odkaz, ktorý nás presmeruje na webovú stránku Nadácie VÚB, kde sa dozvieme všetky informácie o jej sociálnych aktivitách.

3.4.7 Zhrnutie zistených výsledkov z finančného odvetvia

Takmer všetky spoločnosti z finančného odvetvia v rámci vzorky vykazujú vo výročnej správe informácie z ekologickej, sociálnej a zamestnaneckej oblasti. Jediná

spoločnosť, ktorá vo výročnej správe nevykazuje žiadne nefinančné informácie, je Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. Ostatné finančné spoločnosti vykazujú vo svojich výročných správach informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti, pričom pri väčšine predstavujú najrozsiahlejšiu časť informácie zo sociálnej oblasti. V tabuľke č. 32 uvádzame rozsah ekologických, sociálnych a zamestnaneckých informácií, ktoré sú zverejnené vo výročných správach najväčších finančných spoločností za rok 2018.

Tabuľka č. 32 – Nefinančné informácie vo výročnej správe vo finančnom odvetví za rok 2018

Spoločnosť	Výročná správa za rok 2018					
	Ekológia	Rozsah	Sociálna oblasť	Rozsah	Zamest- nanci	Rozsah
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.	nie	0/13290	nie	0/13290	nie	0/13290
DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.	iba stručne spomenuté	52/11761	áno	942/11761	áno	149/11761
Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.	iba stručne spomenuté	8/12040	áno	362/12040	áno	143/12040
Slovenská sporiteľňa, a. s.	áno	199/23035	áno	1211/23035	áno	691/23035
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	áno	126/12887	áno	291/12887	áno	710/12887
Všeobecná úverová banka, a. s.	áno	712/18487	áno	3159/18487	áno	2925/18487
Priemer za odvetvie	-	183/15250	-	994/15250	-	770/15250

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročnej správy (vysvetlivky: zodpovedajúci počet slov nefinančných informácií vo výročnej správe z celkového počtu slov výročnej správy).

Obsahovo a rozsahovo sa nefinančné informácie v priebehu rokov zmenili až v štyroch spoločnostiach v rámci vzorky – v spoločnostiach Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., Slovenská sporiteľňa, a. s., KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. a Všeobecná úverová banka, a. s. V spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. sa zmenila hlavne formálna a vizuálna stránka výročnej správy.

Väčšina finančných spoločností zo vzorky nezverejňuje na svojej webovej stránke podrobné nefinančné informácie. Niektoré spoločnosti na stránke uvádzajú sociálne aktivity, ktorým sa venujú. Najviac nefinančných informácií zverejňuje na webovej stránke Všeobecná úverová banka, a. s. V tabuľke č. 33 sú uvedené zmeny v nefinančných

informáciách vo výročných správach finančných spoločností a nefinančné informácie, ktoré tieto spoločnosti zverejňujú na webových stránkach.

Tabuľka č. 33 – Zmeny v nefinančných informáciách a informácie na webovej stránke vo finančnom odvetví

Spoločnosť	Zmeny v prezentovaných nefinančných informáciách a obdobie zmeny	Nefinančné informácie na webovej stránke
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.	žiadne	etický kódex
DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s.	formálna a vizuálna stránka: 2016/2017	sociálne
Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.	obsah a rozsah: 2016/2017	stručne spomenuté sociálne aktivity
Slovenská sporiteľňa, a. s.	obsah a rozsah: 2013/2014	sociálne
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	obsah a rozsah: 2016/2017	žiadne
Všeobecná úverová banka, a. s.	obsah a rozsah: 2016/2017	sociálne, ekologické, zamestnanecké

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a webových stránok spoločností.

3.5 Porovnanie odvetví

Ak porovnáme priemerný rozsah výročných správ za rok 2018 v rámci jednotlivých odvetví, zistíme, že najrozsiahlejšie výročné správy majú spoločnosti z finančného odvetvia. Priemer počtu slov výročných správ šiestich najväčších finančných spoločností predstavuje až 15 250 slov. Nasleduje odvetvie energetiky, v ktorom je priemerný počet slov výročných správ približne o polovicu menší – 7 562 slov. Najmenej rozsiahle výročné správy z vybranej vzorky odvetví majú spoločnosti z automobilového priemyslu (priemerne 3 729 slov) a maloobchodu (priemerne 3 369 slov).

Pri analýze nefinančných informácií vykázaných vo výročných správach vybraných spoločností za rok 2018 sme sa zameriavali na informácie z ekologickej, sociálnej a zamestnaneckej oblasti. Najrozsiahlejšie ekologické informácie vo výročných správach za rok 2018 vykazujú na základe počtu slov energetické a automobilové spoločnosti. Priemerný počet slov ekologických informácií šiestich najväčších spoločností z odvetvia energetiky je 394 slov a z odvetvia automobilového priemyslu 370 slov. Nasledujú

maloobchodné spoločnosti s priemerným rozsahom 234 slov a najmenej informácií z ekologickej oblasti vykazujú finančné spoločnosti (priemerne 183 slov), keďže činnosť spoločností poskytujúcich služby nemá rozsiahly negatívny dopad na životné prostredie.

Finančné spoločnosti ale naproti tomu vykazujú vo svojich výročných správach za rok 2018 najviac informácií zo sociálnej oblasti s priemerným rozsahom 994 slov. Na druhom mieste je odvetvie energetiky, v ktorom je priemerný počet slov sociálnych informácií najväčších energetických spoločností 845 slov. S veľkým rozdielom nasleduje odvetvie maloobchodu (priemerne 285 slov) a automobilový priemysel (priemerne 218 slov).

Rovnako ako pri sociálnych informáciách, najrozsiahlejšie informácií zo zamestnaneckej oblasti vykazuje finančné odvetvie, v ktorom je priemerný počet slov týchto informácií 770 a následne odvetvie energetiky s priemerom 551 slov. Na treťom mieste je automobilový priemysel – priemerný rozsah zamestnaneckých informácií je 403 slov. Najmenej rozsiahle informácie zo zamestnaneckej oblasti vykazujú vo výročných správach za rok 2018 spoločnosti z maloobchodu (priemerne 212 slov).

Ak teda porovnáme priemerné hodnoty nefinančných informácií najväčších spoločností za jednotlivé odvetvia, zistíme, že najviac nefinančných informácií vo výročných správach za rok 2018 vykazuje finančné odvetvie (priemerne 1 947 slov) a odvetvie energetiky (priemerne 1 790 slov). Nasleduje automobilový priemysel (priemerne 991 slov). Najmenej nefinančných informácií vo výročných správach za rok 2018 vykazuje maloobchodné odvetvie (priemerne 731 slov). V tabuľke č. 34 uvádzame priemerný počet slov nefinančných informácií vo výročných správach za rok 2018 za jednotlivé odvetvia na základe priemeru z počtu slov týchto informácií v šiestich najväčších spoločnostiach daného odvetvia.

Tabuľka č. 34 - Priemerný počet slov nefinančných informácií v odvetviach za rok 2018

Odvetvie	Ekológia	Sociálna oblasť	Zamestnanci	Spolu
Financie	183	994	770	1947
Energetika	394	845	551	1790
Automobilový priemysel	370	218	403	991
Maloobchod	234	285	212	731

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ.

Záver

Čoraz viac sa popri vykazovaní finančných informácií o činnosti účtovných jednotiek zdôrazňuje dôležitosť zverejňovania aj nefinančných informácií, ktoré sa týkajú vplyvu spoločností na svoje okolie a rôzne zainteresované strany. V diplomovej práci sme sa zameriavali na nefinančné informácie a ich vykazovanie vo vybranej vzorke odvetví a podnikov v Slovenskej republike.

V prvej časti diplomovej práce sme sa zaoberali problematikou spoločenskej zodpovednosti a právnou úpravou vykazovania nefinančných informácií na Slovensku. Rozobrali sme medzinárodné štandardy vykazovania nefinančných informácií - GRI štandardy, ktoré poskytujú návod na reportovanie v oblasti spoločenskej zodpovednosti. V druhej časti sme si stanovili hlavný cieľ a stručne opísali metodiku výskumu a metódy spracovania práce.

Cieľom diplomovej práce bolo analyzovať vykazovanie nefinančných informácií vo vybranej vzorke podnikov pôsobiacich v Slovenskej republike. Do vzorky sme si vybrali spolu 24 podnikov zo štyroch odvetví – automobilový priemysel, maloobchod, energetika a financie. Z každého odvetvia sme vybrali šesť najväčších podnikov podľa objemu dosiahnutých tržieb v roku 2018. V rámci vybranej vzorky podnikov sme analyzovali nefinančné informácie v každom podniku – ich rozsah, obsah, zmeny, ktoré nastali vo vykazovaní nefinančných informácií v priebehu posledných 15 rokov. Nefinančné informácie spoločností sme hľadali najmä vo výročnej správe, ale analyzovali sme tiež webové stránky jednotlivých spoločností.

Spoločnosti v rámci vzorky, ktoré pôsobia v automobilovom priemysle, môžeme rozdeliť na dve skupiny: spoločnosti, ktoré vyrábajú vozidlá a spoločnosti, ktoré vyrábajú ich komponenty. Podrobné nefinančné informácie vykazujú najmä tri najväčšie automobilové závody na Slovensku, ktoré priamo vyrábajú motorové vozidlá. Spoločnosti, ktoré nezhotovujú vozidlá, ale len ich komponenty a súčasti, zverejňujú podstatne menej informácií z oblasti spoločenskej zodpovednosti.

Vzorka spoločností, ktoré sa zaoberajú maloobchodným predajom, bola z hľadiska vykazovania nefinančných informácií vo výročnej správe najrozmanitejšia. Niektoré spoločnosti vykazujú vo svojej výročnej správe podrobné a rozsiahle nefinančné informácie, iné ich iba stručne spomínajú alebo ich vo výročnej správe vôbec neuvádzajú. Všetky

spoločnosti – aj tie, ktoré vo výročnej správe nevykazovali žiadne nefinančné informácie – však zverejňujú určité nefinančné informácie na svojej webovej stránke.

Takmer všetky najväčšie energetické spoločnosti vykazujú podrobné informácie týkajúce sa zodpovedného podnikania vo výročnej správe a pri väčšine môžeme nájsť nefinančné informácie aj na ich webových stránkach. Čo sa týka zverejňovania nefinančných informácií vo výročnej správe, je s odvetvím energetiky porovnateľné aj finančné odvetvie – takmer všetky finančné spoločnosti vykazujú vo svojej výročnej správe podrobné nefinančné informácie. Na rozdiel od energetických spoločností však na webových stránkach väčšiny finančných spoločností nenájdeme rozsiahle nefinančné informácie.

Na základe priemerného počtu slov nefinančných informácií v jednotlivých odvetviach sme dané odvetvia navzájom porovnali a zistili sme, že najrozsiahlejšie ekologické informácie vykazuje vo výročných správach za rok 2018 odvetvie energetiky a automobilový priemysel, najrozsiahlejšie sociálne a zamestnanecké informácie vykazuje finančné a energetické odvetvie. Celkovo najviac nefinančných informácií vo výročných správach za rok 2018 vykazuje finančné odvetvie a následne odvetvie energetiky. Na treťom mieste je automobilový priemysel. Najmenej rozsiahle nefinančné informácie vykazuje odvetvie maloobchodu.

Trvalej udržateľnosti, transparentnosti a s tým súvisiacemu vykazovaniu nefinančných informácií sa v posledných rokoch venuje stále väčšia pozornosť. Dôkazom je aj prijatie Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ, ktorá stanovila určitým účtovným jednotkám povinnosť vykazovania nefinančných informácií a ktorá bola implementovaná do slovenskej legislatívy, konkrétne do zákona o účtovníctve.

Zákonom stanovená povinnosť rozsiahlejšie vykazovať nefinančné informácie sa ale týka iba subjektov verejného záujmu s priemerným prepočítaným počtom zamestnancov vyšším ako 500. Ostatné účtovné jednotky nemusia povinne vykazovať nefinančné informácie. Napriek tomu by najmä veľké spoločnosti mali zverejňovať informácie o spoločenskej zodpovednosti. Vykazovaním takýchto informácií si zlepšujú svoje meno medzi obchodnými partnermi, zákazníkmi, investormi, zamestnancami a verejnosťou. Zverejňovanie nefinančných informácií má však aj ďalšiu veľkú výhodu. Ak sa spoločnosť rozhodne vykazovať nefinančné informácie, začne si všímať svoj vplyv na okolie, životné prostredie, zamestnancov, komunitu. Môže si tak uvedomiť svoju zodpovednosť

za environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť, boj proti korupcii a dodržiavanie ľudských práv. V prípade negatívnych výsledkov v niektorých oblastiach môže následne prijať opatrenia na ich zlepšenie. Vykazovanie nefinančných informácií má teda veľký význam pre všetky zainteresované strany, vrátane samotnej spoločnosti.

Zoznam použitej literatúry

Legislatíva a normy:

- (1) GRI Sustainability Reporting Standards (GRI štandardy). Dostupné na: <https://www.globalreporting.org/standards>
- (2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami.
- (3) Usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií) (2017/C 215/01).
- (4) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Elektronické články:

- (5) AGUINIS, Herman – GLAVAS, Ante. *On Corporate Social Responsibility, Sensemaking, and the Search for Meaningfulness Through Work* [elektronický zdroj]. In: SAGE Journals, Journal of Management. Spojené štáty americké: 01.02.2017, roč. 45, č. 3, s. 1057 – 1086. ISSN: 1557-1211 Dostupné na: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0149206317691575>
- (6) ARVIDSSON, Susanne. *Disclosure of non-financial information in the annual report: A management-team perspective* [elektronický zdroj]. In: Journal of Intellectual Capital. Švédsko: 19.04.2011, roč. 12, č. 2, s. 277 - 300. ISSN: 1469-1930. Dostupné na: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/14691931111123421/full/html>
- (7) BAILLY-LECLERC, Camille. *GRI Standards are now available!* [elektronický zdroj]. Nemecko: 21.10.2016. Dostupné na: <https://dfge.de/gri-standards-are-now-available/>
- (8) BEAL, Brent D. *Corporate Social Responsibility: Definition, Core Issues, and Recent Developments* [elektronický zdroj]. Spojené štáty americké: 2013. Dostupné na: <https://us.sagepub.com/en-us/nam/corporate-social-responsibility/book241166>
- (9) BERBER, Nemanja – SLAVIĆ, Agneš – ALEKSIĆ, Marko. *Measuring Corporate Social Responsibility: The GRI Approach* [elektronický zdroj]. Srbsko: 2018. Dostupné na: <http://isc2018.ekonomskifakultet.rs/ISCpdfs/ISC2018-15.pdf>

- (10) CARROL, Archie B. *Corporate Social Responsibility: Evolution of a Definitional Construct* [elektronický zdroj]. In: SAGE Journals, Business & Society. Spojené štáty americké: 01.09.1999, roč. 38, č. 3, s. 268 – 295. ISSN: 1552-4205. Dostupné na: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/000765039903800303>
- (11) KOLK, Ans. *The social responsibility of international business: From ethics and the environment to CSR and sustainable development* [elektronický zdroj]. In: Journal of World Business. Holandsko: 2016, roč. 51, č. 1, s. 23 – 34. Dostupné na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1090951615000632>
- (12) LAMPINEN, Joel – PRAHL, Alexander. *The Transition from G4 to GRI Standards: A case study of Löfbergs AB*. [elektronický zdroj]. Švédsko: 2018. Dostupné na: <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1230085/FULLTEXT02.pdf>
- (13) NEWMAN, Carol – RAND, John – TARP, Finn – TRIFKOVIC, Neda. *Corporate Social Responsibility in a Competitive Business Environment* [elektronický zdroj]. In: The Journal of Development Studies. Spojené kráľovstvo: 13.01.2020. ISSN: 1743-9140. Dostupné na: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00220388.2019.1694144?needAccess=true&>
- (14) REZAEI, Zabihollah – TUO, Ling. *Voluntary disclosure of non-financial information and its association with sustainability performance* [elektronický zdroj]. In: Advances in Accounting. Spojené štáty americké: 2017, roč. 39, s. 47 – 59. ISSN: 0882-6110. Dostupné na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0882611016301110>
- (15) SARMILA, M. S. – BUSTAMI, M. R. – SAAD, S. – AZIMA, A. M. – AZNIE, R. *Corporate social responsibility initiative for the community* [elektronický zdroj]. In: International Journal of Advanced and Applied Sciences. Malajzia: 2020, roč. 7, č. 2, s. 36 – 42. Dostupné na: <http://science-gate.com/IJAAS/Articles/2020/2020-7-2/1021833ijaas202002006.pdf>
- (16) TAI, Fang-Mei – CHUANG, Shu-Hao. *Corporate Social Responsibility* [elektronický zdroj]. In: iBusiness. Taiwan: 2014, roč. 6, č. 3, s. 117 - 130. Dostupné na: https://www.scirp.org/html/3-8601351_49900.htm
- (17) VUKIĆ, Nikolina Markota – VUKOVIĆ, Renata – CALACE, Donato. *Non-financial Reporting as a New Trend In Sustainability Accounting* [elektronický zdroj]. In: Journal of Accounting and Management. Chorvátsko: 2018, roč. 7, č. 2, s. 13 – 26. ISSN: 2459-5888. Dostupné na: <https://hrcak.srce.hr/194750>

Internetové zdroje:

- (18) Výročné správy vybraných spoločností. Dostupné na: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/simplesearch>
- (19) Webové stránky vybraných spoločností .
- (20) Webová stránka organizácie Global Reporting Initiative (GRI). Dostupná na: <https://www.globalreporting.org>